

AP Pension livsforsikringsaktieselskab

Østbanegade 135, 2100 København Ø

CVR 18530899

Årsrapport 2017 **23. regnskabsår**

**Godkendt på selskabets generalforsamling
den 24. april 2018**

Dirigent

Navn:

Indholdsfortegnelse

Selskabsoplysninger	2
Ledelsesberetning	3
Kundernes pensionselskab	3
Koncernstruktur	5
Femårsoversigt	6
Regnskabsresultatet 2017	7
Livsforsikringshensættelser	8
Retssag rejst af tidligere FSP-medlemmer	9
Risikostyring og kapitalforhold	9
Fordeling af årets bonus.....	10
Forrentning af egenkapitalen	11
Investeringer	12
Andre forhold	16
Resultater i udvalgte datterselskaber	17
Ledelsespåtegning	19
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	20
Resultatopgørelse og Totalindkomstopgørelse	24
Balance pr. 31. december	25
Egenkapitalopgørelse	27
Noter	28

Selskabsoplysninger

Bestyrelse

Gårdejer Niels Dengsø Jensen, formand
Vice President Søren Dalum Tinggaard, næstformand
Senior Director Ole Ernstsens Hansen
Salgsdirektør Søren Herrestrup Husted (M)
Økonomidirektør Karsten Laursen (M)
Adm. direktør/CEO Jesper Munck Loiborg
Adm. direktør Lasse Nyby
Erhvervsspecialist Peter Thomasen (M)
Adm. direktør Jørgen Dencker Wisborg

Direktion

Nils Bo Normann Rasmussen, adm. direktør
Jesper Grundvad Bjerre, direktør

**Ansvarshavende
aktuar**

Jens Muff Wissing

Valgt revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Hovedkontor

Østbanegade 135, 2100 København Ø
Telefon 3916 5000
www.appension.dk
email@appension.dk
AP Pension livsforsikringsaktieselskab
CVR 18530899

Ledelsesberetning

Kundernes pensionselskab

Struktur og ledelse

Foreningen AP Pension f.m.b.a. har som formål at drive livs- og pensionsforsikringsvirksomhed og anden virksomhed, der er forenelig med lov om finansiel virksomhed gennem det 100 procent ejede datterselskab AP Pension livsforsikringsaktieselskab og dets datterselskaber.

Bestyrelsen for Foreningen AP Pension f.m.b.a. fastlægger de samlede ledelsesforhold for koncernens selskaber.

Medlemmerne og arbejdsgiverne vælger delegerede til generalforsamlingen, som vælger 12 medlemmer til bestyrelsen i foreningen. AP Pensions medarbejdere vælger tre medlemmer til bestyrelsen.

Bestyrelsen for Foreningen AP Pension f.m.b.a. udgør herefter generalforsamlingen for AP Pension livsforsikringsaktieselskab og vælger bestyrelsen for selskabet.

Bestyrelsen i livsforsikringsaktieselskabet består af fem medlemmer, der vælges blandt bestyrelsen i Foreningen AP Pension f.m.b.a., et af bestyrelsen udpeget medlem og tre medarbejdervalgte medlemmer.

Ansvarsfordelingen mellem Foreningen AP Pension f.m.b.a. og AP Pension livsforsikringsaktieselskab er fastlagt af bestyrelsen i Foreningen AP Pension f.m.b.a. og tilsigter, at arbejdet i bestyrelsen for Foreningen AP Pension f.m.b.a. primært retter sig mod medlemmerne og de overordnede ledelsesmæssige og strategiske forhold, mens arbejdet i bestyrelsen for AP Pension livsforsikringsaktieselskab også retter sig mod driften af pensions- og forsikringsforretningen og de tilhørende regulatoriske forhold.

Bestyrelsens revisionsudvalg

Revisionsudvalget, der omfatter såvel moderforeningen som AP Pension livsforsikringsaktieselskab, består af tre medlemmer:

- Søren Dalum Tinggaard, formand
- Jesper Munck Loiborg
- Lasse Nyby

Bestyrelsen anser Jesper Munck Loiborg for det uafhængige medlem af revisionsudvalget med kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Jesper Munck Loiborg er uddannet cand. merc. i regnskab, og har en række opgaver som knytter sig til regnskab og revision, herunder regnskaber aflagt efter årsregnskabsloven og regnskaber aflagt efter IFRS. Jesper

Munck Loiborg har tillige tidligere været formand for AP Pensions revisionsudvalg.

Der har været afholdt fire møder i revisionsudvalget i 2017. Udvalgets arbejde har fulgt bekendtgørelse om revisionsudvalg i virksomheder samt koncerner, der er underlagt tilsyn af Finanstilsynet, og kommissorium for revisionsudvalget i AP Pension.

Vederlagsudvalg

Udvalget er etableret i januar 2017 og består af:

- Niels Dingsø Jensen, formand
- Søren Dalum Tinggaard
- Jørgen Dencker Wisborg

Udvalgets arbejdsopgaver består i at forestå det forberedende arbejde for bestyrelsens beslutning vedrørende selskabets lønpolitik og øvrige aflønningsforhold. Der er afholdt 2 møder i 2017.

Valgudvalg

Udvalgsmedlemmerne er:

- Niels Dingsø Jensen, formand
- Søren Dalum Tinggaard
- Jens Erik Guldbjerg Iversen

Udvalgets arbejdsopgaver består i at forberede behandling af forslag til ændringer i vedtægter og valgregulativ, og der er afholdt 1 møde i 2017.

AP Pensions mission og vision

Missionen og visionen er det holdepunkt, som AP Pension anvender i den daglige tilrettelæggelse af arbejdet, i prioriteringen af ressourcerne forbruget og i vores møde med kunderne.

Mission

AP Pension er et kundeføjet pensionselskab, der sætter kundefølesskabets interesser højest.

Vision

Kunderne skal opleve AP Pension som et trygt, enkelt og værdiskabende pensionselskab.

Din pension – vores ansvar

AP Pension er et uafhængigt pensionselskab, som er ejet af kunderne, og det er vi stolte af. Netop kundeejerskabet gør os unikke. Vores motto er "din pension – vores ansvar", og det er et ansvar, vi tager meget alvorligt.

Men udover kundeejet er fordele som "Fokus på alle kunder", "Frit og uafhængigt valg", "Vi siger det, som det er", "Gennemsnitsrente" og "AP Loyalitetsbonus" med til at gøre AP Pension til noget særligt. I AP Pension ved vi, at det er de små ting, som gør den store forskel.

Pension er noget, der vedrører os, når vi arbejder og sparer op, og ikke mindst når vi går på pension og får opsparingen udbetalt. Derfor ser vi det som en væsentlig del af vores ansvar at have **fokus på alle kunder**.

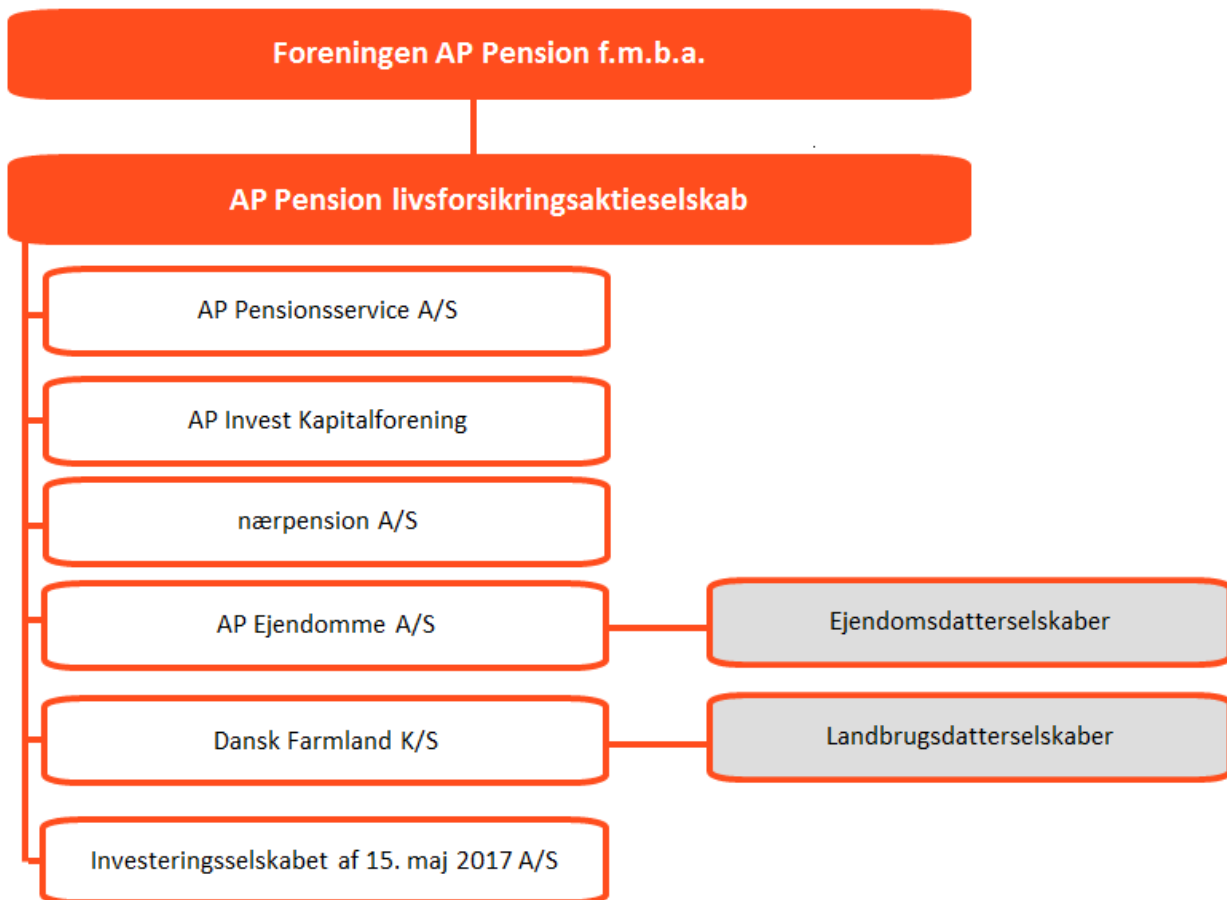
Det viser sig bl.a. ved **AP Loyalitetsbonus**, som vi uddeler til vores kunder, og som er udtryk for, at vi igennem årene har opbygget en

egenkapital, der er større end lovens krav. Vores filosofi er nu engang, at pengene ligger bedst i kundernes lommer.

Samtidig vægter vi et **frit og uafhængigt valg** meget højt, for vi ved, at evnen til at skabe det bedst mulige afkast hænger sammen med muligheden for at investere opsparingen dér, hvor gevinsten er højest, og hos os er det netop muligt.

På samme måde kan vores kunder vælge at placere deres pensionsordning i **gennemsnitsrente** med stor tryghed, så de får stabile afkast år efter år, eller de kan vælge en større risiko i markedsrente og dermed udnytte de afkastmuligheder, der opstår, når f.eks. aktiemarkedet går godt. **Vi siger det, som det er**, betyder, at vi er et pensionselskab, som er ærligt og tydeligt om de forhold, der er gældende på pensionsområdet.

Koncernstruktur

Femårsoversigt

HOVEDTAL

Alle beløb er i mio. kr.					
	2017	2016	2015	2014	2013
Løbende præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	4.449	4.438	4.276	4.303	4.113
Engangspræmier (indskud)	2.967	2.474	2.849	2.735	3.254
Præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	7.416	6.912	7.125	7.038	7.367
Præmier ekskl. syge- og ulykkesforsikring	6.909	6.433	6.643	6.612	6.958
Forsikringsydelse	-6.709	-7.906	-6.255	-6.381	-4.108
Investeringsafkast	5.425	6.023	2.637	10.435	1.747
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	4.611	5.244	2.352	8.888	1.555
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-247	-223	-187	-146	-150
Resultat af genforsikring	3	20	6	12	7
Forsikringsteknisk resultat	-233	756	307	563	46
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-407	-889	-130	-175	7
Resultat før ændring i kollektivt bonuspotentiale/fortjenstmargen	-566	701	644	1.803	-546
Årets resultat	-256	-31	176	418	67
Årets resultat før udlodning af AP Loyalitetsbonus	317	-31	176	418	67
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	99.886	95.500	91.501	89.194	80.591
Egenkapital, i alt	3.088	3.346	3.378	3.279	2.863
Aktiver, i alt	110.575	105.919	103.785	103.722	90.720

NØGLETAL

	2017	2016	2015	2014	2013
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	2,5%	6,7%	1,9%	14,5%	-1,8%
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	9,6%	6,5%			
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	3,75	4,25			
Omkostningsprocent af hensættelser	0,27%	0,25%	0,25%	0,20%	0,23%
Omkostninger pr. forsikret (kr.)*	883	832	745	598	627
Egenkapitalforrentning efter skat	-8,0%	-0,9%	5,2%	13,6%	2,4%
Egenkapitalforrentning efter skat, før udlodning af AP Loyalitetsbonus	9,4%				
Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital	-	-9,1%	6,6%	6,0%	6,9%
Solvensdækning (<i>urevideret</i>)	378%	639%	429%	217%	197%
Nøgletal vedrørende syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	150,1%	-678,3%	114,6%	102,0%	97,6%
Bruttoomkostningsprocent	28,2%	-98,0%	19,6%	18,1%	21,8%
Combined ratio	176,1%	-761,2%	130,1%	110,7%	111,0%
Operating ratio	192,5%	-578,1%	132,2%	114,3%	102,9%
Relativt afløbsresultat	6,3%	-2,9%	-2,1%	1,4%	-1,5%

Hoved- og nøgletal for tidligere perioder er i henhold til sammenlægningsmetoden tilpasset som følge af fusion i 2015.

Hoved- og nøgletal for 2013-2015 er ikke tilpasset ændringer i ny regnskabsbekendtgørelse fra 2016 bortset fra nøgletallet solvensdækning og balancerelaterede hovedtal for 2015. Øvrige hoved- og nøgletal er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Nøgletallet solvensdækning er undtaget fra kravet om revision, jf. bilag 9 til bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, og er dermed ikke revideret.

I de samlede bruttopræmier for syge- og ulykkesforsikring for 2017 og 2016, som indgår i nøgletallene, er medtaget regulering af præmiehensættelsen henførbart til tabsgivende forsikringer, hvorfor nøgletallene for syge- og ulykkesforsikring skal vurderes under hensyntagen hertil.

*) En større gruppe individuelt tegnede forsikringskontrakter er reklassificeret fra gruppekontrakter til individuelt tegnede forsikringskontrakter, jf. note 1. Sammenligningstallene er omarbejdet i overensstemmelse hermed.

Regnskabsresultatet 2017

Årets resultat

Årets resultat før udlodning af AP Loyalitetsbonus udgør 317 mio.kr., som ledelsen anser for tilfredsstillende.

Efter udlodningen af AP Loyalitetsbonus udgør resultatet et underskud på 256 mio.kr. I resultatet er indeholdt underskud på syge- og ulykkesforretningen med 407 mio.kr.

Den samlede balance er på 111 mia.kr.

Præmier

AP Pensions løbende præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring steg fra 4.438 mio. kr. i 2016 til 4.449 mio. kr. i 2017.

Engangspræmier og indskud steg med 20 procent fra 2.474 mio. kr. i 2016 til 2.967 mio. kr. i 2017.

De samlede præmier i selskabet blev dermed 7.416 mio. kr. svarende til en vækst på 7,3 procent.

Ledelsen er tilfreds med udviklingen.

Investeringsafkast

I 2017 fik AP Pension et samlet investeringsafkast før pensionsafkastskat på 5.425 mio. kr. mod 6.023 mio. kr. i 2016.

Investeringsafkastet er sammensat af et aktieafkast på 15,8 procent, et obligationsafkast inkl. afdækningsinstrumenter på -0,5 procent og et afkast på ejendoms- og skovinvesteringer på 5,9 procent.

Investeringsafkastet medførte et afkast i gennemsnitsrentemiljøet på 2,5 procent mod 6,7 procent i 2016. Afkastet i 2017 var påvirket negativt af den moderate rentestigning, da AP Pensions forpligtelser afdækkes med renteinstrumenter, som giver tab, når renten stiger.

Investeringsafkastet for markedsrenteprodukter blev på 9,6 procent mod 6,5 procent i 2016.

Investeringsafkastet var positivt påvirket af AP Pensions offensive og aktive investeringsstrategi, idet der blev opnået et bedre afkast end en passiv strategi ville have opnået inden for både aktier, obligationer og ejendomme. Samtidig var afkastet i top sammenlignet med konkurrenterne. Bestyrelsen finder investeringsresultatet fuldt tilfredsstillende.

AP Active er et aktivt forvaltet investeringsprodukt, som i 2017 har opnået stærke investeringsresultater absolut og relativt i forhold til

konkurrenterne, samt når man ser på perioden siden finanskrisen.

I 2017 blev det semiaktivt forvaltede investeringsprodukt AP Fokus nedlagt, da det blev valgt at anvende AP Pensions produkt AP Active som det fremadrettede produkt i markedsrente. AP Active har meget attraktive karakteristika i form af en stærk afkasthistorie kombineret med konkurrencedygtige investeringsomkostninger.

Indbetalingerne til AP Pensions gennemsnitsrenteprodukt uden garanti, AP Stabil, har udviklet sig tilfredsstillende. Afkastet i AP Stabil var 5,8 procent, mens depotrenten var 3,1 procent.

AP Pension opnår storkunderabat hos investeringsforvalterne, og som kundejet selskab sender AP Pension rabatterne tilbage til kunderne i form af såkaldt kickback. I 2017 blev der til markedsrentekunderne udbetalt 115 mio. kr. i kickback mod 120 mio. kr. i 2016.

Fra begyndelsen af 2018 vil rabatten ikke længere blive udbetalt på kundernes depoter men vil i stedet blive anvendt til at nedbringe omkostningerne i investeringsfondene. Med nedsettelsen af investeringsomkostningerne får kunden fortsat glæde af rabatten, men den vil ikke længere fremgå som en synlig post på depotoversigten. Ændringen betyder, at det bliver lettere for kunden at sammenligne omkostningerne i fondene i AP Pension med andre pensiosselskaber.

Omkostninger

De forsikringsmæssige driftsomkostninger udgjorde 247 mio. kr. i 2017 mod 223 mio. kr. i 2016.

Målt pr. kunde er de administrative omkostninger 883 kr. i 2017. I 2016 var omkostningerne 832 kr. pr. kunde.

De stigende omkostninger skyldes investeringer i it og effektiviseringer samt øget bemanning til eksempelvis honorering af de øgede lovgivningskrav.

Syge- og ulykkesforsikring

Syge- og ulykkesforsikring viser i 2017 et underskud på 407 mio. kr. mod et underskud på 889 mio. kr. i 2016.

Konkurrencen på priser på risikodækninger og særligt invalidedækninger er meget hård, hvilket afspejles i resultatet.

For at ændre denne udvikling er AP Pension i 2017 gået i gang med gradvist at hæve priserne på forsikringsdækningerne, og det er et arbejde, der vil fortsætte. Der må dog også i de kommende år forventes et underskud.

Resultatet for 2017 indeholder en forøgelse af hensættelse til fremtidige forventede underskud på 42 mio. kr., svarende til en periode på 24 måneder efter balancedagen.

Hensættelser til fremtidige underskud afspejler selskabets forventning til, at den hårde konkurrence fortsætter i en årrække, men også et hensyn til, at priserne på forsikringsdækningerne gradvist bliver hævet.

AP Loyalitetsbonus

2017 var året, hvor AP Pension for første gang udloddede AP Loyalitetsbonus. AP Loyalitetsbonus er regnskabsmæssigt ansvarlig lånekapital svarende til en særlig bonushensættelse af type A. For 2017 gav AP Pension, hvad der svarede til 0,66 procent af kundernes depoter primo 2017 tilbage til kunderne – en udlodning i størrelsesordenen 500 mio. kr.

AP Loyalitetsbonus bliver ligeligt fordelt i forhold til kundernes depoter. Da der er tale om et fremadrettet loyalitetsprogram, betyder det for de kunder, som ikke er begyndt at få udbetalt deres alderspension, at en tiendedel tildeles ubetinget til kunden, mens ni tiendedele af beløbet tildeles betinget og gradvist frigives ubetinget over de efterfølgende ni år til kunderne. På den måde bliver de kunder belønnet, som også fremover har en pensionsordning i AP Pension.

For de personer, som er begyndt at få udbetalt deres alderspension, tildeles hele deres AP Loyalitetsbonus ubetinget og bliver udbetalt sammen med alderspensionen.

Størrelsen af AP Loyalitetsbonus bliver besluttet af bestyrelsen under hensyn til selskabets øvrige økonomiske forhold. Bestyrelsen har for året 2018 besluttet at udlodde, hvad der svarer til yderligere 0,3 procent af kundernes depoter – et beløb i størrelsesordenen 250 mio. kr. Ikke-tildelt AP Loyalitetsbonus for 2017 vil indgå i tildelingen for 2018 og dermed reducere det samlede beløb, der udloddes fra egenkapitalen. De besluttede udlodninger er indregnet i 2017-regnskabet.

Forventninger til fremtiden

De forventede afkast er fortsat lave, og det påvirker investeringspolitikken fremadrettet. Der er fokus på at skabe et positivt realafkast med en god risikospredning, der samtidig kan håndtere de risici, som er relevante for det nuværende investeringsmiljø.

Der vil fortsat være et stærkt fokus på at skabe nye produkter og bedre service inden for de gældende økonomiske rammer samt nettotilvækst af nye kunder.

Årets nøgletal

Regnskabets nøgletal jf. side 6 er beregnet efter Finanstilsynets retningslinjer.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Selskabet erhverver i løbet af 1. halvår 2018 Nykredit Livsforsikring A/S.

Der er fra balancedagen og frem til dags dato herudover ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelserne for gennemsnitsrenteprodukter udgør 53.928 mio. kr.. Posten er nærmere specificeret i regnskabets note 19. Livsforsikringshensættelserne er et udtryk for forpligtelserne over for de forsikrede. Livsforsikringshensættelserne er faldet med 0,9 procent i forhold til 2016.

Opgørelse af livsforsikringshensættelser for forsikringer med garanti

Livsforsikringshensættelser for forsikringer med garanti er opgjort i overensstemmelse med de retningslinjer, som Finanstilsynet har udarbejdet.

Ved opgørelse af livsforsikringshensættelserne anvender AP Pension forudsætninger om kundernes adfærd og forventede levetid, som også omfatter de kommende års forventede levetidsforbedringer baseret på en historisk 20-årig periode. Endvidere indeholder livsforsikringshensættelserne fremtidige administrationsudgifter. De fremtidige præmier og udbetalinger diskonteres med en diskonteringsrente med volatilitetsjustering.

Finanstilsynet udsendte i 2017 opdaterede benchmark for levetid. AP Pension har udført en statistisk analyse herpå og har på baggrund heraf fastlagt dødeligheden til anvendelse i livsforsikringshensættelserne i form af en opdateret "modeldødelighed" samt Finanstilsynets levetidsforbedringer baseret på en historisk 20-årig periode. Modeldødeligheden består af benchmark-dødeligheden i visse aldre, og en dødelighed estimeret ud fra egne data i andre aldre. Finanstilsynet kræver, at de opdaterede levetidsforbedringer indføres i samtlige pensionselskaber senest fra og med regnskabsåret 2018. I AP Pension ønsker vi at sikre kundernes pensioner, hvorfor den opdaterede dødelighed er implementeret et år tidligere end krævet af Finanstilsynet og derfor er anvendt i årsrapporten.

I forbindelse med AP Pensions årlige opdatering af levetid og adfærdsparametre øgedes selskabets livsforsikringshensættelser med 211 mio.

kr. for bestanden opgjort pr. 31. december 2017.

AP Pension har årligt opdateret dødelighederne ud fra Finanstilsynets retningslinjer og har som følge heraf de seneste syv år øget livsforsikringshensættelserne. Forøgelsen i år skyldes i høj grad, at AP Pension allerede i 2017 har valgt at skifte til 20 års data for levetidsforbedringer.

AP Pension er i den daglige finansielle styring opmærksom på, at rentekurven ikke fuldt ud afspejler markedsforholdene. Hvis hensættelserne beregnes på faktiske markedskurver, ville de blive øget med 0,8 mia. kr., hvis der regnes med den danske swapkurve og med 1,3 mia. kr., hvis der regnes med euroswap-rentekurven. I sidstnævnte scenarie vil alle rentegrupper fortsat have et positivt kollektivt bonuspotentiale, hvorfor kapitalgrundlaget ikke rammes.

Opgørelse af livsforsikringshensættelser for AP Stabil

Livsforsikringshensættelser i AP Stabil, 10.930 mio. kr., er ugaranteret, og opgørelsen af forpligtelserne for selskabet er opgjort i overensstemmelse med dette. Kundernes opsparing er efter regnskabsreglerne kategoriseret primært som individuel bonus.

Livsforsikringshensættelser, markedsrente

Livsforsikringshensættelser for markedsrente-produkter udgør 40.500 mio. kr., hvilket er en stigning på 12,4 procent. Posten er nærmere specificeret i regnskabets note 20.

Retssag rejst af tidligere FSP-medlemmer

AP Pension livsforsikringsaktieselskab modtog i 2016 stævning i form af gruppesøgsmål vedrørende omvalg til markedsrente i det tidligere FSP Pension tilbage i 2011. Stævningen mod AP Pension kommer fra Foreningen Gruppessøgsmål, som omfatter 211 medlemmer. AP Pension fusionerede med FSP Pension i 2012.

Det er sagsøgernes ønske at annullere omvalget og derved blive stillet, som om de ikke havde foretaget omvalg fra gennemsnitsrente til markedsrente. Dette ønske har tidligere været behandlet i Ankenævnet for Forsikring, og sagerne blev afgjort til AP Pensions fordel i 2016. Sagsøgere har i 2017 valgt at indklage sagen for byretten.

nærpension

nærpension A/S, der er et 100 procent ejet daterselskab, formidler via en række pengeinstitutter i Danmark gruppeforsikringer og livrenter

på vegne af AP Pension til pengeinstitutternes kunder.

2017 var året, hvor AP Pension for alvor begyndte at høste frugten af de investeringer, der er foretaget i fuldautomatiserede processer for de pengeinstitutter, som er en del af nærpension-samarbejdet.

I løbet af året er der indgået aftaler med en lang række nye pengeinstitutter, blandt andet Vestjysk Bank, Grønlandsbanken og Danske Andelskassers Bank. Disse pengeinstitutter vil i de kommende år bidrage med mange tusinde nye kunder til AP Pension.

Risikostyring og kapitalforhold

Risikostyring og solvenskapitalkrav

AP Pension lægger vægt på, at selskabets reserver er tilstrækkelige til at klare væsentlige økonomiske stresstests. Bestyrelsen har vedtaget en risikostyringspolitik, der fastsætter et risikobudget, som er den maksimale risiko, selskabet vil løbe.

Selskabet er eksponeret over for finansielle risici i form af eksempelvis markedsrisici og modpartsrisici. Selskabet er også udsat for forsikringsrisici fra bestanden af forsikringer med ret til bonus samt forsikringer under syge- og ulykkesforsikring. Disse risici kaldes biometriske risici, og dækker eksempelvis over risikoen for udgifter forbundet med øget invalidehyppighed eller øgning af den forventede levetid.

En række risici er lige så reelle men mindre målbare, eksempelvis omdømmerisici og operationelle risici, herunder driftsrisici. Risici afdækkes generelt ved en kombination af risikominerende tiltag og kapital. Blandt de risikominerende tiltag kan nævnes anvendelse af finansielle instrumenter til afdækning af renterisiko i forhold til de garanterede ydelser og anvendelse af fastlagte processer og kontroller til minimering af fejl.

Solvens II-direktivet blev vedtaget i 2009, og implementeringen har også i 2017 krævet en betydelig ressourceindsats i forbindelse med bl.a. første indberetning i henhold til en række nye rapporteringskrav.

Selskabets nuværende og fremtidige omkostningsniveau er blevet påvirket væsentligt af de øgede regulatoriske krav.

Hovedformålet med den øgede regulering er bl.a. at give forsikringstagerne betryggende beskyttelse, at give forsikringsselskaberne ensartede regler inden for det indre marked, at øge europæiske forsikringsselskabers konkurrenceevne internationalt, samt at understøtte finansiel stabilitet.

AP Pension har valgt at tilgå arbejdet med udviklingen af data og rapportering under Solvens II som en kilde til at styrke vores fundament. Interne processer er blevet implementeret, så der opnås størst mulig synergi mellem den daglige drift og de betydelige rapporteringskrav.

AP Pension opgør solvenskapitalkravet som angivet i Finanstilsynets standardmodel, hvor hensættelserne opgøres med den volatilitetsjusterede rentekurve.

Kapitalgrundlaget i AP Pension livsforsikringsaktieselskab udgør 4.187 mio. kr. ved udgangen af 2017 og solvenskapitalkravet 1.109 mio. kr. Pr. 31. december 2016 udgjorde kapitalgrundlaget og solvenskapitalkravet henholdsvis 4.605 mio. kr. og 721 mio. kr.

Fortsat øget regulering

AP Pension har siden 2016 arbejdet målrettet mod at være klar til at leve op til de skærpede krav, som selskabet skal efterleve som følge af den endelige ikrafttræden af EU's persondataforordning i 2018.

Finansielle risici

AP Pension investerer bredt i investeringsaktiver og er derfor eksponeret mod ændringer i aktivernes markedsværdi. Hertil kommer eksponering mod modparter f.eks. i forbindelse med renteswaps, som bliver indgået i henhold til internationale standardaftaler, hvor der løbende stilles sikkerhed.

Selskabets største finansielle risiko er risikoen for, at værdien af de finansielle aktiver og selskabets forpligtelser udvikler sig modsatrettet med tab til følge. I traditionelle garanterede livsforsikringsprodukter vil en sådan udvikling betyde, at et underskud først dækkes af buffere f.eks. bonuspotentialer og dernæst af kapitalgrundlaget. For markedsrenteprodukter har AP Pension en begrænset finansiell risiko, da risikoen altovervejende bæres af kunderne selv.

For at sikre sammenhæng mellem investeringsafkastet af kundemidler og kundernes garanterede ydelser overvåger AP Pension de finansielle risici løbende. Der er opstillet mål for de maksimale risici, og der foretages løbende stresstests. Herved sikres, at selskabet kan nå at reagere, hvis solvensgrænsen kommer for tæt på.

Det er selskabets overordnede strategi løbende at vurdere, hvilken investeringsmæssig risiko der er råd til, og at udnytte denne kapacitet til styring af aktier og andre risikobehæftede aktiver for at opnå det højst mulige afkast.

Likviditetsrisikoen er forholdsvis begrænset, idet en stor del af obligationsbeholdningen er

investeret i meget likvide børsnoterede obligationer.

Forsikringsrisici

Forsikringsrisici vedrører udviklingen i dødelighed, invaliditet, kritisk sygdom mv. Eksempelvis påvirker en levetidsforlængelse længden af udbetalingerne på visse pensionsprodukter, mens udviklingen i antallet af dødsfald, invaliditeter og raskmeldinger påvirker udgifterne til dødsfalds- og invaliditetsforsikringer. Forventningerne baseres på erfaringer fra selskabets egen bestand af forsikringer samt Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer. Endvidere opgøres forpligtelsernes følsomhed over for ændringer i de nævnte forudsætninger.

De forskellige risikoelementer underkastes løbende aktuarmæssige analyser med henblik på at opgøre de forsikringsmæssige forpligtelser. Enkeltrisici over 10 mio. kr. vedr. syge- og ulykkesforsikring er afdækket gennem reassurance. Katastrofer, herunder skader som følge af terror, er ligeledes i vidt omfang afdækket.

Fordeling af årets bonus

Fordeling af bonus

En stor del af AP Pensions forsikringsbestand er tegnet med ret til bonus. Forsikringerne er omfattet af det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet. Forsikringer, der er tegnet med ret til bonus, giver ikke ret til anden bonus end den, der fremgår af det tekniske grundlag. Størrelsen af fremtidig bonus er ikke garanteret, og det bonusbeløb, der tildeles det enkelte år, kan være nul.

Det er selskabets ledelse, som fastsætter størrelsen af den bonus, der tildeles forsikringerne. En del af bonus tilskrives gennem depotrenten. Fastsættelse af bonussatser, beløbsgrænser mv. sker efter AP Pensions ledelses vurdering af, hvad der findes ansvarligt under hensyntagen til bl.a. reserver og rimelighed.

Arbejdsmarkedsbidrag samt øvrige skatter og afgifter, som AP Pension skal afregne, kan for visse forsikringer fratrækkes i bonus. Er bonus ikke tilstrækkelig til at dække sådanne udgifter, er AP Pension berettiget til at nedsætte de garanterede ydelser.

Depotrenter (før skat)

I 2017 var depotrenten mellem 1,0 procent og 3,6 procent før pensionsafkastskat for de garanterede ordninger. Kunder med ydelsesgarantier baseret på højere grundlagsrenter har naturligvis fastholdt deres ydelse. I AP Stabil var depotrenten 3,1 procent før PAL.

De lave forventninger til afkast gør det usandsynligt, at der vil forekomme bonus til kunder med høje garantier, og for kunder med lave garantier vil bonus være begrænset.

Oversigt over depotrenter før skat i procent:

Rentegruppe	2018	2017	2016
R5 G82 4-5 procent	3,80	3,60	3,50
R4 G82 3-4 procent	2,75	2,75	2,75
R3 G82 2-3 procent	2,75	2,75	2,50
R2 G82 1-2 procent	4,00	3,00	3,00
R2 NetLink 1-2 procent	3,10	3,25	3,00
R1 NetLink 0-1 procent	1,25	1,00	2,50
F3 G82 2-3 procent	2,00	1,75	1,75
AP Stabil	3,10	3,10	3,50

Risikoresultat

Det samlede risikoresultat for bonusberettigede forsikringer for 2017 viser et overskud på 70 mio. kr. efter bonus. Overskuddet indgår i driftsresultatet før henlæggelse til kollektivt bonuspotentiale.

De bonusberettigede forsikringer under kontribution har bidraget med et overskud på 46 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes et forsigtigt bonusgrundlag.

Gruppelivsforsikringer mv. har bidraget med et positivt risikoresultat på 24 mio. kr.

Markedsrenteforsikringer har bidraget med et positivt risikoresultat på 5 mio. kr.

Der har været og vil løbende blive foretaget justeringer i beregningsgrundlaget og ugaranterede pensionsydelse på markedsrenteforsikringer, således at området over tid er i balance.

Omkostningsresultat

Det samlede omkostningsresultat udviser et underskud på 16 mio. kr., som indgår i driftsresultatet.

Kontributionsgrupper

Ifølge regler fastlagt af Finanstilsynet ultimo 2010 skal kunder omfattet af kontributionsbekendtgørelsen opdeles i homogene grupper for elementerne rente, forsikringsrisiko og omkostninger. Der må ikke ske udjævning mellem grupperne men kun inden for grupperne, hvilket også betyder, at opsparede fælles midler i form af kollektivt bonuspotentiale samt gæld til egenkapitalen og særlige bonushensættelser i form af udlægskonti holdes inden for gruppen.

I 2018 giver AP Pension fortsat kunderne differenterede depotrenter, som afspejler de underliggende aktiver samt de økonomiske forhold i grupperne, herunder størrelserne af de ufordelte reserver. De forskellige depotrenter i rentegrupperne afspejler bl.a. de forskellige aktie- og obligationsandele.

Forrentning af egenkapitalen

Efter tildeling af investeringsafkast til rentegrupperne og øvrige forretningsområder baseret på separate porteføljer af investeringsaktiver tilskrives egenkapitalen resten af investeringsafkastet, herunder afkastet af egenkapitalens udskilte investeringsaktiver.

I henhold til gældende regler opgør AP Pension hvert år det realiserede resultat, som udgør årets samlede overskud genereret af de bonusberettigede forsikringer. Hvis summen af det realiserede resultat og kollektivt bonuspotentiale er positivt, kan egenkapitalen tildeles en andel heraf kaldet risikoforrentning, ligesom der kan ske tilbagebetaling af eventuel udlægskonto. Resten af det realiserede resultat udloddes som bonus i henhold til det gældende tekniske grundlag eller henlægges til det kollektive bonuspotentiale.

Forskellige forretningsområders resultat bidrager herudover direkte til egenkapitalens forrentning. Det drejer sig om resultatet af

- syge- og ulykkesforsikring,
- markedsrenteprodukter,
- livrenter uden ret til bonus og
- gruppelivsforsikringer.

AP Pension skal løbende sikre, at selskabets kapitalgrundlag er tilstrækkeligt til at opfylde de krav, som lovgivningen stiller til størrelsen, og til at dække de risici, som kapitalgrundlaget skal bære.

For de bonusberettigede forsikringer skal AP Pension hvert år tage stilling til, hvor stor en del af det samlede realiserede resultat, der med rimelighed skal tilfalde egenkapitalen.

AP Pension fastsætter hvert år risikoforrentningen under hensyn til de risici, der påhviler egenkapitalen. I 2017 udgjorde risikoforrentningen i de enkelte rentegrupper mellem 0,3 og 0,7 procent af de forsikringsmæssige hensættelser primo. I AP Stabil er risikoforrentningen 0,3 procent.

Udlægskonti

Hvis der i et år opstår underskud i en kontributionsgruppe, og gruppen ikke kan finansiere dette via kollektivt bonuspotentiale, eller for rentegruppernes vedkommende ved at anvende individuel bonus efter tilskrivning af negativt

afkast (AP Stabil), må egenkapitalen finansiere underskuddet. Det er blandt andet derfor, at den får en risikoforrentning.

Underskud føres over på en udlægskonto, som føres separat for hver kontributionsgruppe. Når gruppen senere får positive resultater, anvendes disse til at nedbringe udlægskontoen, dvs. til at betale "gælden" til egenkapitalen.

Ved udgangen af 2016 var der ingen udlægskonti, hvilket fortsat er tilfældet ultimo 2017.

Investeringer

Investeringsstrategi

AP Pension fører en aktiv og offensiv investeringsstrategi med en kontrolleret risiko. Denne strategi har som målsætning, at kunderne opnår en tilstrækkelig og attraktiv pension.

Aktiv og offensiv betyder også, at AP Pension er nær sine investeringer og deltager aktivt på de finansielle markeder for at udnytte de løbende muligheder. Nær betyder samtidig, at AP Pension udøver aktivt ejerskab for sine investeringer. Udmøntningen af aktivt ejerskab sker i respekt for muligheden for at opnå indflydelse i den enkelte investering enten alene eller i samarbejde med andre investorer herunder anvendelse af stemmeret i børsnoterede selskaber. Udførelse af strategien skal understøttes af en agil organisation og beslutningskultur samt en villighed til både at tilvælge og fravælge investeringer og investeringsområder.

Kontrolleret risiko betyder, at investeringsrisikoen godt kan være betydelig men er under konstant overvågning, således at kundernes interesser varetages bedst muligt gennem investeringsvalget og administrationen af dette. AP Pensions investeringsstrategi tager udgangspunkt i de ydelser, som kunderne er blevet stillet i udsigt ved deres produktvalg, samt de produkter selskabet udbyder. Herudover vil AP Pension gennem sin investeringsstrategi sikre, at aktivmassen er passende i forhold til arten og varigheden af forsikringsforpligtelserne, og at de til investeringen forbundne risici altid kan identificeres, måles, kontrolleres og afbødes.

Bestyrelsen ønsker, at AP Pension investerer kundernes pensionsopsparing ud fra et langsigtet perspektiv. AP Pension er af den opfattelse, at en høj andel af aktier, ejendomme og andre risikobehæftede aktiver i investeringsaktiverne på langt sigt vil give et højere afkast på pensionsopsparingen end en mindre risikofyldt investering i f.eks. obligationer. Det er endvidere AP Pensions forventning, at kunderne bliver kompenseret med et højere afkast ved at acceptere illikviditet for en del af de opsparede midler.

I forbindelse med investering diversificerer AP Pension aktiverne således, at der undgås dels en uforholdsmæssig afhængighed af et bestemt type aktiv, en bestemt udsteder, en bestemt concern eller et bestemt geografisk område. Dels en uforholdsmæssig akkumulering af risici i porteføljen som helhed. AP Pension er samtidig bevidst om, at man skal acceptere en vis koncentrationsrisiko for at kunne opnå et tilfredsstillende afkast, men det skal ske under iagttagelse af prudent person princippet.

AP Pension investerer endvidere kundernes midler efter prudent-person-princippet, så investeringsstrategien for hvert produkt opfylder, at

- risikoprofilen er tilpasset, så den er tilpas robust over for udsving på de finansielle markeder i forhold til det, som kunden er stillet i udsigt,
- der er en tilpas grad af risikospredning mellem aktivklasser og inden for hver aktivklasse,
- risici, der er i modstrid med kundernes interesser, forhindres så som for store koncentrations- og likviditetsrisici.

De finansielle markeder

2017 har været et år med positive afkast på både aktier, kreditobligationer, stats- og real-kreditobligationer samt ejendomme.

Særligt aktier oplevede gode afkast. Globale aktier steg 8,9 procent målt i danske kroner. Svækkelsen af dollaren på 12 procent betød, at aktieafkastet målt i danske kroner blev reduceret markant. Det havde således afgørende betydning for udviklingen i afkastet, i hvilken grad dollaren blev valutaafdækket. I AP Pension blev dollaren afdækket med ca. 75 procent for aktieporteføljen, hvilket løftede aktieafkastet til 15 procent.

Den globale økonomi oplevede fremgang i løbet af 2017 i alle dele af verden. Dette blev også afspejlet i stigende indtjening i virksomhederne, hvilket var den fundamentale årsag til aktiekurstigninger. Det var de mest cykliske dele af aktiemarkedet der steg mest anført af it-aktier og aktier i Emerging Markets.

USA's præsident Donald Trump var mere pragmatisk end frygtet i forhold til global handel, og der kom ikke – som frygtet – handelskrige. Faktisk er verdenshandlen steget markant i 2017. I slutningen af 2017 fik Donald Trump gennemført en skattereform med blandt andet lavere selskabsbeskatning, som var en medvirkende årsag til, at amerikanske aktier også oplevede høje afkast.

Den amerikanske centralbank hævede den pengepolitiske rente fra 0,5 procent til 1,25 procent

i løbet af 2017. Det betød, at de 2-årige amerikanske renter steg 0,7 procentpoint. Alligevel udeblev rentestigninger for obligationer med længere løbetider, hvor 10-årige renter var uændrede i 2017.

Det kan synes bemærkelsesværdigt også set i lyset af, at den amerikanske centralbank i 2017 annoncerede, at de ville reducere deres beholdning af amerikanske statsobligationer ved ikke længere at geninvestere udløbne obligationer.

I Danmark og Europa steg de lange renter svagt med en rentestigning på 0,2 procentpoint for 10-årige renter. Den europæiske centralbank fulgte ikke renteforhøjelserne i den amerikanske centralbank, men fastholdt de ledende renter i negativt terræn. Den europæiske centralbank vil gradvist reducere sine obligationsopkøb.

Kursstigninger i 2017 har gjort, at mange af aktivklasserne ser dyrere ud end historisk. Det skyldes til dels de fortsat historisk lave renter, som driver investorerne ud af risikokurven. Bevægelsen fra lempelser til gradvise stramninger i global pengepolitik reducerer afkastpotentialet i 2018, selvom det synkrone opsving i den globale økonomi fortsat vil understøtte aktier, ejendomme og andre reale aktiver.

Obligationer og kredit

Der var meget begrænsede rentebevægelser hen over året. Samlet set steg de 10-årige danske renter med 0,2 procentpoint.

Den moderate rentestigning betød, at afkastet på traditionelle danske obligationer lå lige omkring 0,8 procent.

AP Pension investerer også i virksomhedsobligationer i USA og Europa og i statsobligationer i Emerging Markets. Inden for virksomhedsobligationer er en stor del af porteføljen i amerikanske, kortløbende højrenteobligationer (High Yield). Disse obligationer gav et afkast på 1,4 procent afdækket til DKK, mens de amerikanske højrenteobligationer med længere løbetid gav et afkast på 5,5 procent.

Afkastet for kreditobligationer var positivt som følge af faldende kreditspænd.

Obligationer i Emerging Markets udstedt i lokal valuta fra Emerging Markets gav 1,25 procent. Styrkelsen af den danske krone reducerede afkastet.

AP Pension har opbygget en portefølje af direkte udlån, hvor fællesnævnerne er lav risiko, førstprioritetspant i primære ejendomme og lav rentefølsomhed. Denne portefølje er opbygget for at finde alternativer til traditionelle obligationer med et højere forventet afkast, og hvor

risikoprofilen samtidig er tæt på traditionelle obligationer. Disse udlån gav et afkast på 3,9 procent.

Aktier

De globale aktier gav i 2017 et afkast på 15,6 procent, når der tages højde for AP Pensions valutaafdækning. I Danmark gav aktierne et afkast på 15,7 procent.

AP Pensions aktiestrategi har et globalt udgangspunkt. AP Pensions aktieinvesteringer forvaltes primært af eksterne investeringseksperter og investeres aktivt. Den aktive forvaltning var en positiv bidragsyder til afkastet blandt andet på grund af en overvægt af it-aktier.

AP Pension havde også en større beholdning af Emerging Markets aktier i 2017, som klarede sig bedre end det globale aktiemarked.

AP Pension købte medio 2017 en aktiepost i Vestjysk Bank af den danske stat. Investeringen lød på 150 mio. kr. AP Pension blev med denne investering aktionær i banken med en ejerandel på 17,6 procent.

I december 2017 foretog AP Pension sin største enkeltstående aktieinvestering nogensinde, da AP Pension investerede 1,1 mia. kr. i Nykredit A/S. AP Pension deltog i et konsortium på fem pensionselskaber, der samlet købte 17 procent af Nykredit A/S. Investeringen i Nykredit A/S er langsigtet og forventes at give et afkast mindst på niveau med det brede aktiemarked men med en lavere risiko.

Investeringsmarkedernes betydning for AP Pensions prognoser

Den usædvanlige udvikling særligt på rentemarkederne har medført, at AP Pension har valgt at afvige fra de såkaldte *samfundsforudsætninger*, der ellers ligger til grund for branchens beregning af pensionsprognoser til kunderne.

Det medfører, at AP Pensions pensionsprognoser for nogle aktivtyper er lavere end ved anvendelse af Forsikring & Pensions samfundsforudsætninger, men vi mener, at prognosen der ved giver et mere retvisende indtryk af den forventede pension, og at kunderne dermed får bedre mulighed for at planlægge pensionsøkonomien.

Vi vurderer vores prognoseforudsætninger mindst én gang årligt.

Renteafdækning

AP Pension har indgået renteafdækninger for at afdække renterisikoen fra sine forpligtelser og sikre sig mod et eventuelt rentefald. For rentegrupper med høje grundlagsrenter afdækkes

renterisiko på forpligtelserne til kunderne i stort omfang, mens rentegrupperne med lave grundlagsrenter på grund af det ekstremt lave renteniveau ikke længere er fuldt afdækket. I 2017 er der et mindre tab på renteafdækningerne på grund af rentestigningen.

Afkast af ejendomme

Direkte ejede danske ejendomme udgør størstedelen af ejendomseksponeringen i AP Pension, og aktiviteterne sker primært i AP Ejendomme-koncernen. AP Ejendomme-koncernen fører en aktiv investeringsstrategi, og har været meget aktiv på det danske ejendomsmarked i 2017 med udviklingsprojekter på både Sjælland, Fyn og i Jylland. Det er en strategisk målsætning at øge investeringerne på ejendomsområdet de kommende år.

Den aktive strategi har båret frugt, og afkastet af investeringsejendomme i AP Ejendomme-koncernen ekskl. ejendomme under opførelse er 9,8 procent i 2017.

AP Pension har investeret i række udenlandske ejendomsfonde, som primært investerer i det europæiske ejendomsmarked. Det giver risikospredning i forhold til ejendomsinvesteringerne på det danske marked.

Investeringer i landbrug

AP Pension har i 2017 fortsat sine investeringer i danske landbrugsejendomme via den hertil oprettede investeringsfond Dansk Farmland K/S. Der er aktuelt investeret 576 mio. kr., men det gik langsomt med at investere i 2017, og det er sandsynligt at dette tempo vil fortsætte i 2018.

Afkastet er positivt med 2,6 procent.

Investeringer i alternativer

AP Pension har investeret i alternativ energi via fondene Green Power Partners I og II og energiinfrastruktur fondene CIP II og CIP III (Copenhagen Infrastructure Partners). Disse fonde

investerer i havvindmølleparker, landvindmølle-anlæg, biobrændselsanlæg og solceller.

AP Pension har en portefølje af skovfonde, hvor tilsagnene blev givet for knap 10 år siden, og de vil de kommende år tilbagebetale den investerede kapital i større omfang i takt med, at aktiverne bliver solgt. Afkastet inden for dette område har været negativt og derfor ikke tilfredsstillende.

Investeringer og etik

AP Pensions politik for ansvarlig investering er baseret på internationale principper omkring menneskerettigheder, korruption og miljø og tager udgangspunkt i FN's Global Compact. AP Pension erkender samtidig, at normer for, hvad der er ansvarligt, vil variere mellem kulturer og kan ændre sig over tid. AP Pension skal tage hensyn til disse forskelligheder.

FN's Global Compact materialiserer sig i 10 principper omkring menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption. Det er AP Pensions politik at investere i virksomheder, som arbejder for at overholde disse internationalt anerkendte principper. De principper, som virksomheder bør arbejde for at overholde, er for eksempel:

- ikke at forbyrde sig mod menneskerettigheder,
- at arbejde for afskaffelse af børnearbejde,
- at støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer,
- at modarbejde alle former for korruption.

Herudover ønsker AP Pension at følge Danmarks officielle politik over for lande og virksomheder. Såfremt den danske stat vedtager sanktioner mod specifikke lande eller virksomheder, er det AP Pensions politik at følge den danske stats vedtagne sanktioner. AP Pension ønsker derfor ikke at investere i virksomheder, som er involveret i produktion af kontroversielle våben. Dette gælder klyngebomber, antipersonelminer samt kerne-, biologiske eller kemiske våben.

Specifikation af aktiver i gennemsnitsrenteprodukterne og deres afkast til markedsværdi

Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	Primo	Ultimo	Afkast i % p.a. før skat
Grunde og bygninger*	5.632.455	7.061.942	5,9%
Noterede kapitalandele	6.823.054	6.242.157	10,8%
Unoterede kapitalandele	1.014.530	1.303.658	9,0%
Kapitalandele i alt	7.837.584	7.545.815	10,6%
Stats- og realkreditobligationer	31.248.697	34.772.538	0,0%
Indeksobligationer	0	60.759	7,6%
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	10.550.493	5.721.319	-2,7%
Udlån m.v.	4.035.908	3.391.579	3,6%
Obligationer og udlån i alt	45.835.099	43.946.194	-0,1%
Dattervirksomheder	85.341	85.987	0,8%
Øvrige investeringsaktiver	1.254	-4.770.172	0,0%
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	-28.136	5.038.361	-2,0%

Specifikation af aktiver i markedsrenteprodukterne og deres afkast til markedsværdi

Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	Primo	Ultimo	Afkast i % p.a. før skat
Grunde og bygninger*	1.971.356	3.158.418	5,5%
Noterede kapitalandele	20.990.990	21.067.722	11,2%
Unoterede kapitalandele	717.020	1.054.282	8,6%
Kapitalandele i alt	21.708.010	22.122.004	11,1%
Stats- og realkreditobligationer	6.697.002	9.739.118	0,6%
Indeksobligationer	0	185.161	7,6%
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	4.711.381	2.714.728	0,3%
Udlån m.v.	0	3.751	0,2%
Obligationer og udlån i alt	11.408.383	12.642.758	0,7%
Dattervirksomheder	0	0	0,0%
Øvrige investeringsaktiver	140	498.157	0,2%
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	0	268.555	2,2%

Nøgletallene er beregnet ud fra et tilnærmet dagligt tidsvægtet afkast.

*) Udover afkastet af direkte ejede ejendomme i AP Ejendomme-koncernen og i AP Pension livsforsikringsaktieselskab indgår der i ovenstående afkast af grunde og bygninger også afkast af eksterne ejendomsfonde, ejendomsrelaterede derivater mv.

Andre forhold

CSR

AP Pension har vedtaget en strategi og politik for investeringer, jf. afsnittet Investeringer og etik på side 14. AP Pension har ikke vedtaget en generel politik for aktiviteter vedrørende Corporate Social Responsibility (CSR), men har valgt at beskrive sin stillingtagen til en række samfundsforhold i et selvstændigt notat på hjemmesiden (www.appension.dk/csr), hvortil der henvises.

Politik vedrørende det underrepræsenterede køn

Formålet med AP Pensions politik er at have en ligelig fordeling af mænd og kvinder på virksomhedens ledelsesniveauer samt i bestyrelsen.

Udgangspunktet er ligeret, ligestilling og lige muligheder for begge køn. Ligestilling på arbejdspladsen handler ikke om at gøre mænd og kvinder ens men om at bruge kvinders og mænds forskellige ressourcer og bruge den dynamik, som disse forskelligheder skaber. Afgørende er, at lederstillinger fortsat besættes på baggrund af de kvalifikationer, der er behov for i den enkelte stilling.

AP Pension anser en ligelig fordeling for at være til stede, når det underrepræsenterede køn udgør 1/3 eller derover.

AP Pension arbejder på:

- at der i 2018 er ligelig kønsmæssig fordeling på såvel ledelsesgruppeniveau, lederforumniveau, teamlederniveau og i bestyrelsen,
- at AP Pensions medarbejdere oplever, at de, hvad enten de er mænd eller kvinder, har samme muligheder for karriere og lederstillinger,
- at medarbejderne oplever, at AP Pension har en åben og fordomsfri kultur, hvor den enkelte kan udnytte sine kompetencer bedst muligt uanset køn.

Der er tre kvinder blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer i moderforeningens bestyrelse, og det er generalforsamlingen, der opstiller og vælger kandidater til denne bestyrelse. AP Pensions indflydelse på kønsfordelingen i denne bestyrelse er dermed begrænset.

På ledelsesgruppeniveau er andelen af kvinder 33 procent, og i lederforum, som omfatter direktører, afdelingsledere og teamledere, er den på 41 procent. AP Pension arbejder løbende på at dette tal stiger.

Medarbejderudvikling

Det er AP Pensions mål at være en attraktiv arbejdsplads, der tiltrækker og fastholder dygtige medarbejdere og ledere. AP Pension lægger vægt på, at medarbejderne har de rette faglige kompetencer og menneskelige egenskaber, så de kan yde kunderne den bedst mulige service og opfylde de forretningsmæssige mål.

Igennem 2017 har AP Pension som tidligere gennemført en række interne uddannelsesaktiviteter om helt konkrete emner som f.eks. strategi, kundeloyalitet og kommunikation.

AP Pension har arbejdet med teamværktøjet Insights, som er implementeret bredt i organisationen, og som giver et fælles sprog og viden om hinandens præferencer i forhold til beslutninger og informationer.

Kundeservice og kommunikation

AP Pension er for sjette år i træk det kommercielle pensionselskab, som har de mest loyale kunder, viser Loyalty Groups årlige måling BrancheIndex Pension. Det er afgørende for AP Pension at fastholde denne position, da høj loyalitet blandt kunder er en god indikator for, om kunden ønsker at fortsætte samarbejdet fremover.

Kundecentret i AP Pension er en vigtig del af vores arbejde med at få tilfredse kunder, og mange ringer dagligt for at søge råd og vejledning. Efter opkaldet får kunden en sms, hvor han eller hun skal score sin tilfredshed med samtalen på en syvtrins-skala (hvor syv er højeste score). En samtale i Kundecentret tager i gennemsnit 2-3 minutter, og den gennemsnitlige score er på 6,4. Det er et meget tilfredsstillende resultat ikke mindst taget i betragtning af, at antallet af telefonopkald til AP Pension er steget med 30 procent i forhold til 2016. Vi arbejder hele tiden på at forbedre vores rådgivning, og vi kontakter derfor et udpluk af de kunder, som har besvaret sms'en, så vi kan lære af den oplevelse, de har haft.

Onlinerådgivning, hvor kunden har en samtale om sin pensionsordning med en pensionsrådgiver via pc og telefon, har oplevet en stigning i 2017 i forhold til 2016. I 2017 blev 28 procent af AP Pensions rådgivningssamtaler gennemført som onlinerådgivning, mens tallet i 2016 var 25 procent. Samtidig er kundernes tilfredshed med rådgivningssamtalen uændret, idet den var både 6,6 i 2016 og 6,6 i 2017 på en 7-punkt skala. Den høje tilfredshed tillægger vi i høj grad muligheden for at få onlinerådgivning, da den gør det muligt for kunderne at få rådgivning, når og hvor det passer dem, og uden at skulle møde op til en rådgivningssamtale på f.eks. deres arbejdsplads. Det gør rådgivningen lettere

tilgængelig for kunder, som arbejder i geografiske yderområder, i udlandet, eller som gerne vil have deres partner eller børn med til mødet med pensionsrådgiveren.

AP Pension indførte i 2016 en app til mobil og tablet, og også i 2017 har kunderne hyppigt anvendt denne til at hente information om deres pensionsordning. App'en giver kunden et hurtigt og enkelt overblik over sin pensionsordning, og kunden kan via app'en bede om at blive kontaktet, hvis han eller hun har spørgsmål til sin pensionsordning.

Resultater i udvalgte datterselskaber

AP Ejendomme-koncernen

I 2017 var der lejeindtægter fra ejendommene i AP Ejendomme-koncernen på 274 mio. kr. mod 205 mio. kr. året før.

Ejendommene er individuelt værdiansat til aktuel dagsværdi efter DCF-metoden i henhold til Finanstilsynets retningslinjer, jf. beskrivelsen under anvendt regnskabspraksis. De af ledelsen fastsatte afkastkrav ligger mellem 4,75 procent og 10,0 procent, hvor hver enkelt ejendoms afkastkrav bl.a. afhænger af ejendomsstype, beliggenhed, lejeforhold og stand.

Afkastkravene er fastsat, så de vurderes at afspejle markedets aktuelle afkastkrav på tilsvarende ejendomme. Nedenstående tabel viser følsomheden på markedsværdien ved henholdsvis en forøgelse og en nedsættelse af afkastkravene på 0,25 procentpoint, hvilket afspejler den naturlige usikkerhed forbundet med værdiansættelsen.

Følsomhed:

Ændring i afkastkrav	+0,25 %	-0,25 %
Ændring i markedsværdi	-187 mio. kr.	+205 mio. kr.

Ved udgangen af 2017 havde AP Ejendomme-koncernen 43 ejendomme til en værdi på 4.913 mio. kr. mod 4.767 mio. kr. i 2016. Endvidere havde selskabet ejendomme under opførelse på 698 mio. kr.

Værdireguleringen af ejendommene medførte i 2017 en nettoopskrivning på 281 mio. kr. mod en nettoopskrivning på 390 mio. kr. i 2016.

Koncernens samlede gennemsnitlige afkastkrav på 5,8 procent pr. 31. december 2017 er justeret i forhold til afkastkravet pr. 31. december 2016, som var 5,7 procent.

Koncernens resultat for 2017 er et overskud på 520 mio. kr. mod 538 mio. kr. i 2016.

AP Invest Kapitalforening

AP Invest Kapitalforening er en investeringsforening, der ejes af AP Pension og ISP, idet sidstnævnte er indtrådt som investor i 2016.

Gennem AP Invest Kapitalforvaltning får kunderne adgang til aktiebaserede fonde, hvor AP Pension har udvalgt kapitalforvalteren og forhandlet sig frem til særligt attraktive forvaltningsgebyrer. Dermed får kunder med en AP NetLink-pensionsordning adgang til de pågældende forvaltere og får samtidig glæde af stor-driftsfordelene på forvaltningsgebyret gennem de penge, som AP Pension i forvejen har investeret hos forvalteren. Det gælder eksempelvis foreninger som AP Invest Globale Aktier II (som fortsat forvaltes af Walter Scott) og AP Invest Globale Value Aktier, som forvaltes af Artisan.

AP Pensions andel af årets resultat før skat blev et overskud på 1.821 mio. kr. mod 1.551 mio. kr. i 2016.

AP Pensionservice A/S

AP Pensionservice A/S administrerer pensionskasser og betjener deres medlemmer.

I 2017 har selskabet administreret den grønlandske pensionskasse SISA samt ISP. I alt drejer det sig om cirka 49.000 pensionsordninger ultimo 2017 fordelt som vist i skemaet nedenfor.

Pensionskasse	Antal medlemmer
SISA	35.000
ISP	14.000
I alt	49.000

AP Pensionservice A/S køber og leverer herudover it-ydelser til hele AP Pension-koncernen.

Indtægter fra administration udgjorde i 2017 29 mio. kr. mod 40 mio. kr. i 2016. Faldet kan primært henføres til enkeltstående udviklingsopgaver for administrerede pensionskasser i 2016.

Andre indtægter, der består af salg af it-ydelser til koncernen, er forøget fra 168 mio. kr. i 2016 til 176 mio. kr. i 2017. Forøgelsen skyldes øget systemudvikling til koncernen.

Årets resultat blev et overskud på 2 mio. kr. i lighed med 2016.

Moderselskabet AP Pension markedsfører det internetbaserede pensionsprodukt AP NetLink,

som giver kunderne mulighed for at sammensætte investeringerne på deres pensionsordninger. AP Pensionservice A/S forestår indkøb, udvikling og leverance af it-systemer, som bl.a. understøtter dette produkt.

I løbet af 2017 er der i lighed med sidste år fortsat investeret i portalløsninger og rådgivningsværktøjer med det formål at effektivisere driften, øge kundetilfredsheden og bidrage til at styrke salgsfremmende aktiviteter.

Årets tilgang af software på 134 mio. kr. vedrører således ovennævnte it-investeringer. Investeringerne afskrives over den forventede brugstid.

I 2017 er der udgiftsført omkostninger til gennemførelse af projekter omkring optimering og tilpasning af koncernens forretningsprocesser og finansielle struktur, herunder EU's persondataforordning.

Ledespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for AP Pension livsforsikringsaktieselskab.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 1. marts 2018

Direktion

Nils Bo Normann Rasmussen Jesper Grundvad Bjerre

Bestyrelse

Niels Densø Jensen Søren Dalum Tinggaard
Formand Næstformand

Ole Ernstsén Hansen Søren Herrestrup Husted Karsten Laursen

Jesper Munck Loiborg Lasse Nyby Peter Thomasen

Jørgen Dencker Wisborg

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i AP Pension livsforsikringsaktieselskab

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for AP Pension livsforsikringsaktieselskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for AP Pension livsforsikringssselskab den 29. december 1995 for regnskabsåret 1995. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 23 år frem til og med regnskabsåret 2017. Vi blev genvalgt efter en udbudsprocedure på generalforsamlingen den 27. april 2016.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar 2017 – 31. december 2017. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Måling af unoterede investeringer	Forholdet er behandlet således i revisionen
<p>Unoterede investeringer udgør 7,9 mia.kr. pr. 31. december 2017 (8,3 mia.kr.pr. 31. december 2016), og består af investeringer i ejendomme, ejendomsfonde, kapitalfonde, infrastrukturfonde, unoterede aktier og udlån. Vi har vurderet, at måling af unoterede investeringer er et centralt forhold ved revisionen, idet målingen i betydeligt omfang er påvirket af regnskabsmæssige skøn, herunder ledelsesmæssige vurderinger og forudsætninger samt ledelsens valg af værdiansættelsesmetoder og modeller og datagrundlag. Ændringer i regnskabsmæssige skøn og metode kan have væsentlig indvirkning på målingen af unoterede investeringer.</p> <p>De væsentligste ledelsesmæssige skøn og valg omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> Valg af værdiansættelsesmetoder og modeller 	<p>Baseret på vores risikovurdering har vi revideret den af ledelsen foretagne måling af unoterede investeringer.</p> <p>Vores revisionshandlinger har omfattet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vurdering og test af nøglekontroller vedrørende ledelsens fastsættelse af forudsætninger, herunder om nøglekontrollerne er designet og implementeret hensigtsmæssigt samt, hvorvidt disse har fungeret effektivt i regnskabsåret. Vurdering af værdiansættelsesmetoder og modeller med udgangspunkt i investeringernes karakteristika samt vores branchekendskab og erfaring. Stikprøvevis kontrol af datagrundlag samt beregningsmodeller. Vurdering af de væsentligste ledelsesmæssige

Måling af unoterede investeringer	Forholdet er behandlet således i revisionen
<ul style="list-style-type: none"> • Fastsættelse af fremtidige pengestrømme, herunder lejeindtægter, niveauer for tomgang, indtjening m.v. • Fastsættelse af forrentnings- og afkastkrav, herunder investeringsspecifikke risikotillæg <p>Ledelsen har nærmere beskrevet principper og forudsætninger for målingen af unoterede investeringer i anvendt regnskabspraksis.</p>	<p>skøn og valg i forhold til historisk udvikling, eksterne markedsdata samt stikprøvevis kontrol til underliggende dokumentation.</p>

Måling af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	Forholdet er behandlet således i revisionen
<p>Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter udgør 99,9 mia.kr. pr. 31. december 2017 (95,5 mia.kr. pr. 31. december 2016). Vi har vurderet, at målingen af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter er et centralt forhold ved revisionen, fordi opgørelsen af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter er kompleks, og målingen er i betydeligt omfang påvirket af ledelsesmæssige skøn, herunder forudsætninger vedrørende fremtidige begivenheder samt valg af metoder, modeller og datagrundlag. Ændringer i de ledelsesmæssige skøn samt anvendte metoder kan have væsentlig indvirkning på målingen af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter.</p> <p>De væsentligste ledelsesmæssige skøn og forudsætninger omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forventninger til fremtidige pengestrømme på indgåede forsikrings- og investeringskontrakter, herunder fastsættelse af risiko- og fortjenstmargen • Fastsættelse af forventninger til levetider • Fastsættelse af forventninger til genkøbssandsynligheder • Fastsættelse af forventninger til invalidehyppigheder og reaktiveringsintensiteter. <p>Ledelsen har nærmere beskrevet principper og forudsætninger for opgørelse af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter i anvendt regnskabspraksis.</p>	<p>Baseret på vores risikovurdering har vi revideret den af ledelsen foretagne måling af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter.</p> <p>Vores revisionshandlinger, hvori vi har inddraget vores egne internationalt kvalificerede aktuarer, har omfattet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering og test af nøglekontroller vedrørende ledelsens fastsættelse af forudsætninger, herunder om nøglekontrollerne er designet og implementeret hensigtsmæssigt samt, hvorvidt disse har fungeret effektivt i regnskabsåret. • Vurdering af grundlag og proces for fastsættelse af forudsætninger for risiko- og fortjenstrisikomargen. • Vurdering af de anvendte invaliditets- og dødelighedsintensiteter samt reaktiveringsforudsætninger og genkøbssandsynligheder i forhold til historiske data og markedspraksis. • Vurdering af anvendte forudsætninger samt metoder og modeller i forhold til almindeligt accepterede aktuarmæssige standarder, den historiske udvikling samt tendenser. • Stikprøvevis kontrol af underliggende datas nøjagtighed og fuldstændighed samt stikprøvevis gennemgang af aktuarmæssige beregninger og modeller. • Analytiske handlinger i form af vurdering af udviklingen i hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter i forhold til sidste år og udviklingen i branchestandarder og -praksis.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde års-

regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Nøgletallet solvensdækning

Ledelsen er ansvarlig for nøgletallet solvensdækning, der fremgår af hoved- og nøgletaloversigten på side 6 i årsrapporten.

Som anført i hoved- og nøgletaloversigten er nøgletallet solvensdækning undtaget fra kravet om revision. Vores konklusion om årsregnskabet omfatter derfor ikke nøgletallet solvensdækning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om dette nøgletal.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at overveje, om nøgletallet solvensdækning er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Hvis vi på dette grundlag konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i nøgletallet solvensdækning, skal vi rapportere herom. Vi har intet at rapportere i den forbindelse.

København, den 1. marts 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Jacques Peronard
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 16613

Michael Thorø Larsen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 35823

Resultatopgørelse og Totalindkomstopgørelse

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		2017	2016
1	Bruttopræmier	6.908.621	6.432.545
	Afgivne forsikringspræmier	-1.023	-17
	Præmier f.e.r., i alt	6.907.598	6.432.528
11	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	2.367.101	2.110.829
12	Indtægter fra associerede virksomheder	170.768	-47.728
	Indtægter af investeringsejendomme	2.220	-1.038
	Renteindtægter og udbytter mv.	2.461.933	2.692.780
2	Kursreguleringer	571.416	1.410.476
	Renteudgifter	-4.694	-5.928
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-143.681	-136.868
	Investeringsafkast, i alt	5.425.063	6.022.523
3	Pensionsafkastskat	-814.534	-779.005
	Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	4.610.529	5.243.518
4	Udbetalte ydelser	-6.709.168	-7.905.997
	Modtaget genforsikringsdækning	19.391	20.560
	Forsikringsydelse f.e.r., i alt	-6.689.777	-7.885.437
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-3.966.811	-2.657.659
	Ændring i genforsikringsandel	-14.942	-874
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	-3.981.753	-2.658.533
	Ændring i fortjenstmargen	87.155	-274.939
16	Ændring i overskudskapital	0	264.963
17	Ændring i AP Loyalitetsbonus	-618.414	-
5	Erhvervelsesomkostninger	-50.520	-41.917
	Administrationsomkostninger	-278.151	-263.613
	Refusion fra tilknyttede virksomheder	82.140	82.884
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-246.531	-222.646
6	Overført investeringsafkast	-301.367	-143.799
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	-232.560	755.655
7	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKEFORSIKRING	-406.726	-889.450
6	Egenkapitalens investeringsafkast	258.496	69.705
	RESULTAT FØR SKAT	-380.790	-64.090
8	Skat	124.833	32.682
	ÅRETS RESULTAT	-255.957	-31.408
Til disposition:			
	Årets resultat	-255.957	-31.408
	I alt	-255.957	-31.408
Foreslås anvendt således:			
	Foreslået udbytte	2.000	2.000
	Overført til overført overskud eller underskud	-257.957	-33.408
	I alt	-255.957	-31.408
	Årets resultat	-255.957	-31.408
	Opskrivning af omvurderede aktiver efter pensionsafkastskat og henlæggelse til de forsikrede	0	0
	Anden totalindkomst i alt, jf. egenkapitalopgørelsen	0	0
	ÅRETS TOTALINDKOMST	-255.957	-31.408

Balance pr. 31. december

Aktiver

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016
9	Driftsmidler	1.494	3.069
	MATERIELLE AKTIVER, I ALT	1.494	3.069
10	Investeringsejendomme	161.020	180.845
11	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	8.812.825	9.241.057
12	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.077.481	1.073.548
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	9.890.306	10.314.605
	Kapitalandele	1.443.339	558.323
	Investeringsforeningsandele	7.559.906	10.040.440
	Obligationer	38.437.809	35.325.288
	Pantesikrede udlån	4.358.688	4.409.543
	Andre udlån	285	699
	Øvrige	4.886.444	5.677.647
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	56.686.471	56.011.940
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	66.737.797	66.507.390
13	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	41.386.825	37.346.697
	Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	194.192	180.166
	Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	194.192	180.166
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	303.078	271.779
	Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt	303.078	271.779
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	146.508	161.451
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	599.193	169.133
	Andre tilgodehavender	33.689	37.389
	TILGODEHAVENDER, I ALT	1.276.660	819.918
	Aktuelle skatteaktiver	67.855	222.578
21	Udskudte skatteaktiver	9.210	0
	Likvide beholdninger	485.210	443.300
	ANDRE AKTIVER, I ALT	562.275	665.878
	Tilgodehavende renter	551.583	564.788
	Andre periodeafgrænsningsposter	58.362	48.837
	PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	609.945	613.625
	AKTIVER, I ALT	110.574.996	105.956.577

Balance pr. 31. december

Passiver

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016
14	Aktiekapital	1.000	1.000
15	Sikkerhedsfond	273.849	273.849
	Reserver, i alt	273.849	273.849
	Overført overskud eller underskud	2.811.081	3.069.038
	Foreslået udbytte	2.000	2.000
14	EGENKAPITAL, I ALT	3.087.930	3.345.887
16	Overskudskapital	-	0
17	AP Loyalitetsbonus	618.414	-
18	Anden ansvarlig lånekapital	0	90.000
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	618.414	90.000
	Præmiehensættelser	641.797	600.033
19	Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrente	53.928.446	54.422.553
20	Livsforsikringshensættelser, markedsrente	40.499.896	36.041.922
	Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	1.632.071	1.719.226
	Erstatningshensættelser	2.889.384	2.573.558
	Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	182.966	107.225
	Hensættelser til bonus og præmierabatter	111.377	35.168
	HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	99.885.937	95.499.685
21	Udskudte skatteforpligtelser	0	112.699
22	Andre hensættelser	3.587	5.062
	HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT	3.587	117.761
	Gæld i forbindelse med direkte forsikring	83.394	259.327
	Gæld i forbindelse med genforsikring	83.295	2.329
23	Gæld til kreditinstitutter	5.160.479	4.432.421
	Gæld til tilknyttede virksomheder	213.594	451.109
	Anden gæld	1.181.811	1.643.348
	GÆLD, I ALT	6.722.573	6.788.534
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	256.555	114.710
	PASSIVER, I ALT	110.574.996	105.956.577

- 24 Sikkerhedsstillelser
- 25 Eventualaktiver og -forpligtelser
- 26 Personalemkostninger og aflønningsoplysninger
- 27 Nærtstående parter
- 28 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor
- 29 Bestyrelsens og direktionens ledelseshverv
- 30 Koncernforhold
- 31 Følsomhedsoplysninger
- 32 Investeringer og etik
- 33 Oplysninger om aktieplaceringer
- 34 Finansielle derivater
- 35 Femårsoversigt
- 36 Risikooplysninger
- 37 Anvendt regnskabspraksis

Egenkapitalopgørelse

Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

Egenkapitalopgørelse 2017	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud eller underskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2017	1.000	273.849	3.069.038	2.000	3.345.887
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-2.000	-2.000
Årets resultat	0	0	-257.957	2.000	-255.957
Værdiregulering af omvurderede aktiver til dagsværdi			-3.471		-3.471
Pensionsafkastskat af nettoopskrivninger			531		531
Ovf. til livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrente efter pensionsafkastskat			1.586		1.586
Ovf. til livsforsikringshensættelser, markedsrente efter pensionsafkastskat			1.354		1.354
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.2017	1.000	273.849	2.811.081	2.000	3.087.930

Egenkapitalopgørelse 2016	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud eller underskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2016	1.000	273.849	3.102.446	1.000	3.378.295
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-1.000	-1.000
Årets resultat	0	0	-33.408	2.000	-31.408
Værdiregulering af omvurderede aktiver til dagsværdi			14.843		14.843
Pensionsafkastskat af nettoopskrivninger			-2.272		-2.272
Ovf. til livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrente efter pensionsafkastskat			-6.892		-6.892
Ovf. til livsforsikringshensættelser, markedsrente efter pensionsafkastskat			-5.679		-5.679
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.2016	1.000	273.849	3.069.038	2.000	3.345.887

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		2017	2016
1	Bruttopræmier		
	Løbende præmier	4.217.118	4.237.081
	Engangspræmier	2.966.563	2.474.432
	Arbejdsmarkedsbidrag	-275.060	-278.968
	Bruttopræmier	6.908.621	6.432.545
	Individuelt tegnede forsikringskontrakter	1.067.826	1.054.034
	Forsikringskontrakter tegnet som led i ansættelsesforhold	5.503.081	5.078.434
	Gruppelivskontrakter	612.774	579.045
	Arbejdsmarkedsbidrag	-275.060	-278.968
	Bruttopræmier	6.908.621	6.432.545
	Kontrakter med bonusordning	2.842.284	2.825.606
	Kontrakter for markedsrenteprodukter	4.066.337	3.606.939
	Bruttopræmier	6.908.621	6.432.545
	Præmieindtægten vedrører udelukkende direkte dansk forretning		
	Antal forsikrede (stk.)		
	Individuelt tegnede forsikringskontrakter	176.050	176.511
	Forsikringskontrakter tegnet som led i et ansættelsesforhold	99.078	98.299
	Gruppelivskontrakter	42.294	40.492
2	Kursreguleringer		
	Investeringsejendomme	1.304	2.078
	Kapitalandele	1.029.941	-115.327
	Investeringsforeningsandele	751.522	498.228
	Obligationer	-715.732	387.111
	Pantesikrede udlån	-12	-121
	Andre udlån	38.820	-95.195
	Anfordringstilgodehavende	35.581	28.150
	Øvrige (afledte finansielle instrumenter)	-570.008	705.552
	Kursreguleringer	571.416	1.410.476
3	Pensionsafkastskat		
	Individuel PAL	-779.864	-544.095
	Institut PAL	-28.499	-226.167
	Regulering vedrørende tidligere år	-6.171	-8.743
	Pensionsafkastskat	-814.534	-779.005
4	Udbetalte ydelser		
	Forsikringssummer ved død	-376.167	-306.130
	Forsikringssummer ved kritisk sygdom	-6.100	-7.400
	Forsikringssummer ved invaliditet	-14.435	-14.206
	Forsikringssummer ved udløb	-206.063	-168.585
	Pensions- og renteydelser	-1.655.377	-1.685.171
	Tilbagekøb	-4.126.973	-5.353.204
	Kontant udbetalte bonusbeløb	-324.053	-371.301
	Udbetalte ydelser	-6.709.168	-7.905.997
5	Erhvervsomkostninger		
	Provisioner af selskabets direkte kontrakter	-3.620	-2.973
	Andre erhvervsomkostninger	-46.900	-38.944
	Erhvervsomkostninger	-50.520	-41.917
6	Egenkapitalens investeringsafkast og overført investeringsafkast		
	Forrentning af egenkapitalen	258.496	69.705
	Overført investeringsafkast af syge- og ulykkesforsikring	42.871	74.094
	Overført investeringsafkast	301.367	143.799

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		2017	2016
7	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring		
	Præmieindtægter		
	Bruttopræmier	507.310	480.209
	Afgivne forsikringspræmier	-36.207	-20.178
	Ændring i præmiehensættelser	-41.764	-600.033
	Præmieindtægter f.e.r., i alt	429.339	-140.002
	Forsikringsteknisk rente	-33.215	-32.415
	Erstatningsudgifter		
	Udbetalte erstatninger	-346.199	-305.078
	Modtaget genforsikringsdækning	28.908	41.183
	Ændring i erstatningshensættelser	-238.163	-389.959
	Ændring i risikomargen	-75.741	-1.422
	Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	14.026	-9.005
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-617.169	-664.281
	Bonus og præmierabatter	-76.209	17.485
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger		
	Erhvervelsesomkostninger	-39.003	-38.465
	Administrationsomkostninger	-70.836	-61.822
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber	1.944	3.423
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-107.895	-96.864
	Investeringsafkast	-1.577	26.627
	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-406.726	-889.450
	Bruttoerstatningsudgifter		
	Erstatningsudgifter vedrørende skader indtruffet i regnskabsåret	-747.724	-634.050
	Afløbsresultat vedrørende skader indtruffet i tidligere regnskabsår	163.362	-60.987
	Bruttoerstatningsudgifter	-584.362	-695.037
	Genforsikringens andel af erstatningsudgifter		
	Erstatningsudgifter vedrørende skader indtruffet i regnskabsåret	56.960	25.717
	Afløbsresultat vedrørende skader indtruffet i tidligere regnskabsår	-14.026	6.461
	Genforsikringens andel af erstatningsudgifter	42.934	32.178
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-541.428	-662.859
	Afløbsresultat for egen regning	149.336	-54.526
	Ændring i erstatningshensættelser		
	Ændring i bruttoerstatningshensættelser, i alt	-315.826	-469.841
	Ændring i hensættelser for løbende ydelser som følge af diskontering overført til <i>Forsikringsteknisk rente og Investeringsafkast</i>	77.663	79.882
	Ændring i erstatningshensættelser	-238.163	-389.959
	Bruttoerstatningsudgifter		
	Antallet af erstatninger (stk.)	888	952
	Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader	658	730
	Erstatningsfrekvens	0,3%	0,4%
	Forsikringsteknisk rente		
	Beregnet forsikringsteknisk rente af præmiehensættelser opgjort efter §69a	5.775	2.580
	Diskontering af erstatningshensættelser overført fra <i>Ændring i erstatningshensættelser</i>	-38.990	-34.995
	Forsikringsteknisk rente	-33.215	-32.415
	Investeringsafkast		
	Investeringsafkast vedrørende regnskabsperioden, jf. note 6	42.871	74.094
	Overført til <i>Forsikringsteknisk rente</i>	-5.775	-2.580
	Effekt af ændret diskonteringsssats af erstatningshensættelser overført fra <i>Ændring i erstatningshensættelser</i>	-38.673	-44.887
	Investeringsafkast	-1.577	26.627

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	2017	2016
8	Skat		
	Aktuel selskabsskat af årets indkomst	0	-25.582
	Ændring i udskudt skat, tidligere år	3.898	-28.474
	Ændring i udskudt skat	117.990	31.069
	Regulering til aktuel skat, tidligere år	2.945	59.697
	Udenlandske skatter	0	-4.028
	Skat	124.833	32.682
	Skatteprocent		
	Årets resultat før skat	-380.790	-64.090
	Resultat af selvstændigt selskabsskattepligtige dattervirksomheder	-12.587	-22.188
	Skattemæssige reguleringer	-142.941	61.333
	Korrigeret resultat for året	-536.318	-24.946
	Dansk skat heraf, aktuel dansk skattesats	117.990	5.488
	Reguleringer til tidligere år	6.843	31.222
	Udenlandske skatter	0	-4.028
	Resultatført skat af årets resultat	124.833	32.682
9	Driftsmidler		
	Kostpris primo	4.637	2.851
	Tilgang	830	2.183
	Afgang	-2.786	-397
	Kostpris ultimo	2.681	4.637
	Afskrivninger primo	-1.568	-1.262
	Tilgang	-626	-455
	Afgang	1.007	149
	Afskrivninger ultimo	-1.187	-1.568
	Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.494	3.069
10	Investerings ejendomme		
	Dagsværdi/regnskabsmæssig værdi primo	180.845	218.230
	Tilgang	19	0
	Afgang	-20.880	-40.120
	Årets værdiregulering til dagsværdi	1.036	2.735
	Dagsværdi/regnskabsmæssig værdi ultimo	161.020	180.845
	Afkastprocenter, der er lagt til grund ved værdiansættelse til dagsværdi efter DCF-modellen:		
	Vægtet gennemsnit	6,4%	6,3%
	Vægtet gennemsnit erhvervs ejendomme	6,4%	6,3%
	Vægtet gennemsnit boligejendomme	-	-
	På udvalgte ejendomme har der været eksterne eksperter involveret i værdiansættelsen.		

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016		
11	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
	Regnskabsmæssig værdi primo	24.212.442	21.941.032		
	Tilgang	2.026.280	977.590		
	Afgang	-5.811.584	-67.009		
	Udbetalt udbytte	0	-750.000		
	Resultat	2.367.101	2.110.829		
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	22.794.239	24.212.442		
	Heraf indregnet under investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 13	-13.981.414	-14.971.385		
	I alt	8.812.825	9.241.057		
	Heraf foreslået udbytte	900.000	0		
Supplerende oplysninger vedrørende kapitalandele i tilknyttede virksomheder (seneste regnskabsoplysninger):					
	<u>Navn</u>	<u>Hjemsted</u>	<u>Ejerandel</u>	<u>Resultat</u>	<u>Egenkapital</u>
	AP Ejendomme A/S	København	100%	520.051	6.124.738
	AP Pensionsservice A/S	København	100%	1.560	87.164
	AP Invest Kapitalforening	København	82%	2.133.982	19.272.444
	Investeringselskabet af 15. maj 2017 A/S	København	100%	15.474	143.217
	nærpension A/S	København	100%	-843	8.280
	Dansk Farmland K/S	Fredericia	100%	13.704	576.352
12	Kapitalandele i associerede virksomheder				
	Regnskabsmæssig værdi primo	2.108.679		2.066.745	
	Tilgang	67.870		221.648	
	Afgang	-23.698		-37.721	
	Udbetalt udbytte	-114.764		-109.108	
	Resultat - indregnet via resultatopgørelsen	170.768		-47.728	
	Resultat - indregnet via anden totalindkomst	-3.471		14.843	
	Kapitalandele i associerede virksomheder	2.205.384		2.108.679	
	Heraf indregnet under investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 13	-1.127.903		-1.035.131	
	I alt	1.077.481		1.073.548	

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016
13	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter		
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	13.981.414	14.971.385
	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.127.903	1.035.131
	Kapitalandele	8.858.015	5.321.189
	Investeringsforeningsandele	8.643.630	7.696.077
	Obligationer	8.770.138	8.322.775
	Anfordringstilgodehavender	5.725	140
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	41.386.825	37.346.697
14	Aktiekapital, realiseret resultat og kapitalgrundlag		
	Aktiekapital	1.000	1.000
	Aktiekapitalen består af 1 aktie à 1.000 t.kr.		
	Aktiekapitalen er ikke opdelt i aktieklasser.		
	Egenkapital	312.334	258.881
	Overskudskapital	0	10.837
	De forsikrede	-173.924	1.139.956
	Realiseret resultat i alt (for 2016 inkl. effekter indregnet i åbningsbalancen)	138.409	1.409.674
	Kapitalgrundlag		
	Egenkapital	3.087.930	3.345.887
	Ansvarlig lånekapital (maksimeret til 50% af solvenskapitalkrav)	554.589	90.000
	Foreslået udbytte	-	-2.000
	Fortjenstmargen i solvensbalancen	1.030.274	1.583.231
	Ændret værdiansættelse af immaterielle anlægsaktiver i solvensbalancen	-245.546	-172.055
	Ændrede indregningsprincipper for udskudt skat i solvensbalancen	-239.786	-239.786
	Kapitalgrundlag i solvensbalancen	4.187.461	4.605.277
15	Sikkerhedsfond	273.849	273.849
	Af sikkerhedsfonden er 137.712 t.kr. henlagt af ubeskattede midler.		
	Egenkapitalen i Finanssektorens Pensionskasse blev i forbindelse med fusion pr. 1. januar 2012 indskudt uden aktuel skattebetaling i overensstemmelse med reglerne i selskabsskatteloven.		
	Hvis egenkapitalen nedbringes til mindre end 2.643 mio.kr., vil det udløse genbeskatning med op til 209 mio.kr. svarende til skat af den fra FSP indskudte egenkapital pr. 1. januar 2012.		
	Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 76 er der ikke afsat udskudt skat af den ubeskattede del af sikkerhedsfonden eller den ved fusionen erhvervede ikke-selskabsbeskattede egenkapital, idet ledelsen med baggrund i realiserede resultater siden 2012 og forventninger til de kommende år ikke forventer, at der indtræffer en situation, der vil udløse beskatning.		
16	Overskudskapital		
	Saldo primo	-	264.963
	Forrentning	-	-17.720
	Overført til/fra overskudskapital inkl. udbetalinger	-	-247.243
	Saldo ultimo	-	0
17	AP Loyalitetsbonus		
	Saldo primo	-	-
	Udlodning af AP Loyalitetsbonus før PAL	734.000	-
	Overført direkte til rentegrupper	-3.340	-
	PAL	-111.791	-
	Udbetalinger	-455	-
	Saldo ultimo	618.414	-
18	Anden ansvarlig lånekapital	0	90.000
	Lånet er ydet i overensstemmelse med reglerne om supplerende kapital i lov om finansiel virksomhed. Lånet er denomineret i danske kroner.		
	Lånet er uamortisabelt, udløbet og tilbagebetalt den 15. september 2017.		
	Rentesatsen er 4,8666% og renten har udgjort	3.102	4.380
	Omkostninger ved optagelse af ansvarlig lånekapital i året har udgjort	-	-

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016			
19	Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente					
	Livsforsikringshensættelser primo	54.422.550	52.934.837			
	Fortjenstmargen primo	1.136.931	897.875			
	Forsikringsmæssige hensættelser primo	55.559.481	53.832.712			
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-5.771.966	-5.307.407			
	Akkumuleret værdiregulering primo	-8.482.816	-7.511.650			
	Retrospektive hensættelser primo	41.304.699	41.013.655			
	Bruttopræmier	2.842.284	2.825.605			
	Rentetilskrivning	1.295.579	1.367.759			
	Forsikringsydelse	-3.606.586	-3.871.989			
	Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-136.484	-163.491			
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-69.534	-110.374			
	Overførsel fra/til unit-linked kontrakter	-480.845	243.536			
	Retrospektive hensættelser ultimo	41.149.113	41.304.701			
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	8.340.088	8.482.817			
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	5.547.141	5.771.966			
	Forsikringsmæssige hensættelser ultimo	55.036.342	55.559.484			
	Fortjenstmargen ultimo	-1.107.896	-1.136.931			
	Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente	53.928.446	54.422.553			
Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 31.12.2017:						
	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenst-margen	Udlægskonto	Risikomargen
AIA R1-FSP 1,00%	658.827	0	65.036	4.638	0	1.298
R2 1,00%-2,00%	4.010.594	106.222	1.019.606	104.436	0	8.830
AIA 1,00%-2,00%	9.804.433	0	1.131.509	164.431	0	16.609
FSP 2,00%-3,00%	4.800.341	0	497.752	102.671	0	10.682
R3 2,00%-3,00%	1.783.287	0	365.243	47.457	0	3.795
R4 3,00%-4,00%	4.026.558	0	311.469	79.826	0	8.329
R5 4,00%-5,00%	12.873.269	0	862.973	255.243	0	25.580
	37.957.309	106.222	4.253.588	758.702	0	75.123
Risikogrupper			160.582		0	
Omkostningsgrupper			287		0	
I alt			4.414.457		0	
		Afkast	Bonusgrad			
AIA R1-FSP 1,00%		3,2%	10,1%			
R2 1,00%-2,00%		4,0%	28,0%			
AIA 1,00%-2,00%		2,7%	11,9%			
FSP 2,00%-3,00%		1,2%	14,0%			
R3 2,00%-3,00%		2,8%	23,4%			
R4 3,00%-4,00%		0,8%	10,1%			
R5 4,00%-5,00%		0,3%	10,7%			
Omkostningsgrupper inden for kontribution						
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus		81.074	113.564			
Forsikringsmæssige driftsomkostninger		-92.606	-101.539			
Omkostningsresultat		-11.532	12.025			
Omkostningsresultat		-0,03%	0,03%			
Risikogrupper inden for kontribution						
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus		45.594	70.564			
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus		0,11%	0,17%			
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat		1,1%	5,9%			

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

19 Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente (fortsat)

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargin	Udlægskonto	Risikomargen
AIA R1-FSP 1,00%	689.711	0	55.800	11.673	0	1.449
R2 1,00%-2,00%	3.865.984	156.681	975.581	69.466	0	9.179
AIA 1,00%-2,00%	9.005.464	0	1.286.290	107.926	0	16.965
FSP 2,00%-3,00%	4.966.667	0	543.180	106.892	0	11.449
R3 2,00%-3,00%	1.847.721	0	367.128	33.965	0	3.967
R4 3,00%-4,00%	4.237.860	0	385.530	87.460	0	9.222
R5 4,00%-5,00%	13.303.682	0	1.081.404	269.249	0	27.647
	37.917.089	156.681	4.694.913	686.631	0	79.878
Risikogrupper			201.775		0	
Omkostningsgrupper			642		0	
I alt			4.897.330		0	

	Afkast	Bonusgrad
AIA R1-FSP 1,00%	5,1%	8,1%
R2 1,00%-2,00%	5,6%	29,1%
AIA 1,00%-2,00%	6,3%	14,7%
FSP 2,00%-3,00%	8,4%	14,7%
R3 2,00%-3,00%	4,4%	22,8%
R4 3,00%-4,00%	8,4%	11,8%
R5 4,00%-5,00%	7,6%	13,0%

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 31.12.2017:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargin	Risikomargen
AP Stabil 0%	19.308	9.778.131	1.132.684	349.194	19.308
Gruppeliv mv. 0%	488.480	0	0	0	4.238
>5,00%	31.853	0	0	0	0
	539.641	9.778.131	1.132.684	349.194	23.546

	Afkast	Bonusgrad
AP Stabil 0%	5,8%	106,6%
Gruppeliv mv. 0%	0,6%	0,0%
>5,00%	0,6%	0,0%

Omkostningsgrupper uden for kontribution

Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	55.411	49.928
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-51.327	-42.629
Omkostningsresultat	4.084	7.299
Omkostningsresultat	0,04%	0,07%

Risikogrupper uden for kontribution

Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	23.940	39.810
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	0,21%	0,36%

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargin	Risikomargen
AP Stabil 0%	20.630	10.082.094	874.636	450.300	20.630
Gruppeliv mv. 0%	435.624	0	0	0	5.153
>5,00%	38.468	0	0	0	0
	494.722	10.082.094	874.636	450.300	25.783

	Afkast	Bonusgrad
AP Stabil 0%	5,4%	102,9%
Gruppeliv mv. 0%	2,0%	0,0%
>5,00%	2,0%	0,0%

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016							
20	Livsforsikringshensættelser - markedsrente									
	Livsforsikringshensættelser primo	36.041.923	34.859.409							
	Fortjenstmargen primo	582.296	546.413							
	Forsikringsmæssige hensættelser primo	36.624.219	35.405.822							
	Akkumuleret værdiregulering primo	173.635	-							
	Retrospektive hensættelser primo	36.797.854	35.405.822							
	Bruttopræmier	4.066.337	3.606.939							
	Rentetilskrivning	3.069.145	1.914.579							
	Forsikringsydelse	-3.102.128	-4.012.660							
	Omkostningstillæg	-99.062	-85.997							
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-5.457	-13.189							
	Overført til/fra overskudskapital, netto	-	225.895							
	Overførsel til/fra bonusberettigede kontrakter	480.846	-243.536							
	Retrospektive hensættelser ultimo	41.207.535	36.797.853							
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	-183.463	-173.635							
	Forsikringsmæssige hensættelser ultimo	41.024.072	36.624.218							
	Fortjenstmargen ultimo	-524.176	-582.296							
	Livsforsikringshensættelser - markedsrente	40.499.896	36.041.922							
	Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	11,4%	5,9%							
		Andel af gennemsnitlige								
	År til pension	hensættelser	Afkast Risiko							
	30 år	6,8%	13,1%	4,75						
	15 år	6,7%	9,3%	4,25						
	5 år	9,8%	5,4%	3,25						
	5 år efter	0,9%	3,8%	2,00						
	Ikke livscyklus	6,6%	7,1%	4,25						
	Risikotallet er kategoriseret ved anvendelsen af følgende skala:									
	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>7</td> </tr> </table>			1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7				
	<p>←—————→</p> <p>Lav risiko Høj risiko</p> <p>Typisk lavt afkast Typisk højt afkast</p>									
21	Udskudt skat									
	Skattemæssigt underskud	-122.977	-							
	Hensatte forpligtelser	-789	-1.114							
	Inventar	-84	109							
	Ejendomme	114.640	113.704							
	Udskudt skat	-9.210	112.699							
	Saldo primo	112.699	115.107							
	Andel af primo overført fra/til tidligere 3A beskattet koncernselskab	-21	187							
	Årets forskydning, jf. note 8	-121.888	-2.595							
	Udskudt skat	-9.210	112.699							

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		31.12.2017	31.12.2016
22	Andre hensættelser		
	Posten omfatter resterende hensat forpligtelse til kontrakter på i alt oprindeligt 67 mio.kr. Forpligtelsen omfatter kontrakt med FSP's tidligere outsourcingleverandør Forca, samt huslejekontrakt på FSP's tidligere domicil.		
23	Gæld til kreditinstitutter		
	Gæld til kreditinstitutter, herunder køb af investeringsaktiver med valør efter balancedagen	1.243.826	440.339
	Gæld vedrørende repo-forretninger	0	287.700
	Collateral, kontant modtaget	3.916.653	3.704.382
	I alt	5.160.479	4.432.421
	Af gælden forfalder mere end 5 år efter balancetidspunktet	0	0
24	Sikkerhedsstillelser		
	Følgende aktiver til regnskabsmæssig værdi er medtaget i register efter §167 i lov om finansiel virksomhed:		
	Investeringsejendomme	161.020	180.845
	Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	25.045.839	26.375.983
	Kapitalandele	10.316.687	5.879.512
	Investeringsforeningsandele	7.680.808	11.982.112
	Obligationer	48.601.003	43.143.019
	Pantesikrede udlån	4.358.687	4.409.543
	Andre udlån	285	1.073
	Øvrige (herunder derivater mv.)	4.409.455	4.976.691
	Genforsikringskontrakter	194.192	180.166
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	146.508	161.451
	Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	584.138	169.133
	Anfordringstilgodehavender	485.515	686
	Tilgodehavende renter	551.583	564.788
	Registrerede aktiver i alt	102.535.720	98.025.002
	Følgende aktiver til regnskabsmæssig værdi er stillet til sikkerhed på collateral-aftaler vedrørende finansielle instrumenter eller er reprofiancieret og dermed ikke disponible:		
	Obligationer og likvide beholdninger	212.802	1.106.437
25	Eventualaktiver og -forpligtelser		
	EU-domstolen har i 2014 afsagt en præjudiciel dom, hvorefter visse ydelser til investeringsforenings-lignende pensionskasser potentielt kan fritages for moms. Østre Landsret har i 2015 truffet endelig dansk afgørelse i sagen og SKAT har i forlængelse heraf udsendt styresignaler herom. Styresignalerne implementerer praksisændringen i dansk praksis så pensionskasser og livsforsikrings-selskaber omfattes af momsfritagelsen. Selskabet har opgjort skønnet tilgodehavende efter retningslinjerne i styresignalerne. Den endelige definition af hvilke ydelser, der er omfattet af fritagelsen samt opgørelsen af kravenes endelige størrelse vil først blive afklaret ved sagsbehandling hos SKAT. Som følge af usikkerheden er tilgodehavendet ikke indregnet.		
	Selskabet hæfter ubegrænset og solidarisk for selskabsskat i andre sambeskattede selskaber i sambeskatningskredsen.		
	Selskabet er fællesregistreret med de øvrige virksomheder i AP-koncernen. Som følge heraf hæfter selskabet solidarisk for det samlede afgiftsilsvar med de øvrige virksomheder under fællesregistreringen.		
	Selskabet har givet tilsagn om yderligere investering i aktier, investeringsfonde mv. for et beløb på 4.049.649 t.kr. (2016: 4.530.081 t.kr.)		
	Selskabets størrelse og forretningsomfang indebærer, at selskabet til stadighed er part i diverse rets- og ankenævns-sager. De verserende sager forventes ikke at få væsentlig indflydelse på selskabets finansielle stilling.		
	Selskabet har i 2016 modtaget stævning i form af gruppesøgsmål vedrørende omvalg til markedsrente i det tidligere FSP Pension i 2011. Stævningen mod selskabet kommer fra Foreningen Gruppesøgsmål, som omfatter 211 medlemmer. Selskabet fusionerede med FSP Pension i 2012. Det er sagsøgernes påstand, at omvalget skal annulleres, og at kunderne derved skal stilles, som om de ikke havde foretaget omvalg fra gennemsnitsrente til markedsrente. Sagerne har tidligere været behandlet i Ankenævnet for Forsikring og sagerne blev afgjort til selskabets fordel i 2016. Sagsøgerne har i 2017 valgt at indklage sagen for byretten.		

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		2017	2016
26	Personaleomkostninger og aflønningsoplysninger		
	Personaleomkostninger		
	Lønninger og vederlag	216.458	203.649
	Pensionsbidrag	37.380	34.436
	Afgifter beregnet på grundlag af personaleantallet eller lønsummen	35.604	28.246
	Personaleomkostninger i alt	289.442	266.331
	Aflønningsoplysninger i henhold til bekendtgørelse om lønpolitik mv.		
		Antal personer i gruppen	
		<u>2017</u>	<u>2016</u>
	Fast løn og pensionsbidrag til direktion	1,3	2
	Variabel løn og pensionsbidrag til direktion		
	Vederlag til bestyrelse	9,0	9
	Fast løn og pensionsbidrag til øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil	35,2	21
	Variabel løn og pensionsbidrag til øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil		
	Lønninger, pensionsbidrag og vederlag til direktion, bestyrelse og øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil	52.086	53.952
	I forbindelse med Søren Dal Thomsens fratrædelse er der i 2016-årsregnskabet i henhold til ansættelseskontrakten indregnet 12 måneders løn og pension samt en godtgørelse i forbindelse med fratrædelse svarende til 24 måneders løn og pension mv., i alt 15,8 mio.kr.		
	Selskabets lønpolitik er gengivet på www.appension.dk/loenpolitik .		
	Faste lønninger, pensionsbidrag og vederlag til direktion		
	Søren Dal Thomsen (fratrådt som adm. direktør december 2016)	0	20.974
	Nils Bo Normann Rasmussen, adm. direktør	4.165	3.981
	Jesper Grundvad Bjerre (tiltrådt 1. oktober 2017)	884	0
	I alt	5.049	24.955
	Vederlag for direktionens deltagelse i bestyrelser og repræsentantskaber tilfalder enten direkte eller indirekte AP Pension.		
	Nils Bo Normann Rasmussen kan opsige sin stilling med 12 måneders varsel.		
	AP Pension kan opsige Nils Bo Normann Rasmussen med 12 måneders varsel, og han vil i så fald modtage en fratrædelsesgodtgørelse svarende til 12 måneders løn.		
	Jesper Grundvad Bjerre kan opsige sin stilling med 6 måneders varsel.		
	AP Pension kan opsige Jesper Grundvad Bjerre med 6 måneders varsel, og han vil i så fald modtage en fratrædelsesgodtgørelse svarende til 6 måneders løn.		
	Vederlag til bestyrelse		
	Niels Dengsø Jensen, gårdejer, formand	377	265
	Søren Dalum Tinggaard, Vice President, næstformand	360	265
	Ole Ernstsens Hansen, Senior Director	120	118
	Søren Herrestrup Husted, salgsdirektør	90	118
	Karsten Laursen, økonomidirektør	120	118
	Jesper Munck Loiborg, adm. direktør	180	170
	Lasse Nyby, adm. direktør	180	170
	Peter Thomasen, erhvervspecialist	120	90
	Jørgen Dencker Wisborg, adm. direktør	165	118
	I alt for medlemmer i bestyrelsen på tidspunktet for regnskabsaflæggelsen	1.712	1.432
	Anne Mette Boutrup, projektchef	0	28
	Jens Muff Wissing, afdelingschef	30	0
	I alt vederlag til bestyrelse	1.742	1.460
	Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i regnskabsperioden	299	270
27	Nærtstående parter		
	Ydelser leveret mellem interne koncernselskaber		
	Administrationsydelser leveret til koncernselskaber	113.731	78.594
	Administrationsydelser leveret fra koncernselskab	98.757	67.017
	Huslejeomkostning vedrørende domicil til koncernselskab	14.436	14.112
	Salg af værdipapirer	127.243	0
	Renteudgift til koncernselskab	1.213	3.169
	Kickback fra koncernselskab	110.946	97.250
	Vederlagsforskelle til koncernselskab	22.795	19.347
	Øvrige transaktioner med nærtstående parter		
	Bortset fra ovenstående og den almindelige aflønning ydet på sædvanlige vilkår har der ikke været transaktioner med nærtstående parter.		

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

28	Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
	Deloitte		
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	1.066	518
	Erklæringsopgaver med sikkerhed	250	250
	Skatterådgivning	90	90
	Andre ydelser	904	146
	Samlet honorar	2.310	1.004

Honorar for ikke-revisionsmæssige ydelser leveret af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab udgør 1.244 t.kr. og består af diverse erklæringsopgaver, skattemæssig rådgivning indenfor investeringsområdet samt anden generel rådgivning inden for regnskab samt øvrige projekter.

29	Bestyrelsens og direktionens ledelseshverv	
	<p>Bestyrelse</p> <p>Niels Dengsø Jensen Bestyrelsesformand: DLG a.m.b.a. Jyden A/S</p> <p>Bestyrelsesmedlem: DLG-koncernen (6 datterselskaber)</p> <p>Søren Dalum Tinggaard Vice President: Danish Crown A.m.b.a.</p> <p>Bestyrelsesmedlem: Skjern Bank A/S</p> <p>Ole Ernsten Hansen Director: Arla Foods amba</p> <p>Bestyrelsesmedlem: Slagelse Erhvervsråd Slagelse Erhvervscenter A/S</p> <p>Direktør: Arla Foods Distribution A/S</p> <p>Jesper Munck Loiborg Adm. Direktør/CEO: KFI Erhvervsdrivende Fond-koncernen (5 datterselskaber)</p> <p>Bestyrelsesmedlem: Arena CPHX komplementar Detail-Forum</p> <p>Medlem af Repræsentantskabet for: Forenet Kredit Realdania Ejendomsforeningen Danmark Byggesocietetet</p>	<p>Lasse Nyby Adm. direktør: Spar Nord Bank A/S</p> <p>Bestyrelsesformand: Spar Nord Bank-koncernen (1 datterselskab) Landsdækkende Banker</p> <p>Bestyrelsesmedlem: Finansrådet FR I af 16. september 2015 A/S PRAS A/S Vækst-Invest Nordjylland A/S Nykredit A/S Totalkredit A/S</p> <p>Jørgen Dencker Wisborg Adm. direktør: OK a.m.b.a.</p> <p>Bestyrelsesformand: OK a.m.b.a.-koncernen (6 datterselskaber)</p> <p>Bestyrelsesmedlem (næstformand): Schouw A/S Energi og Olieforum</p> <p>Bestyrelsesmedlem: Formuepleje Holding A/S</p>
	Øvrige ledelsesmedlemmer har ikke andre ledelseshverv bortset fra i andre koncernselskaber.	

30	Koncernforhold
	AP Pension livsforsikringsaktieselskab er en helejet dattervirksomhed af Foreningen AP Pension f.m.b.a., Østbanegade 135, 2100 København Ø, der udarbejder koncernregnskab, hvori selskabet indgår som dattervirksomhed.

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

31 Følsomhedsoplysninger

Alle beløb er anført i mio.kr.	Påvirkning af egenkapitalen
Rentestigning på 0,7-1,0 procentpoint	-53
Rentefald på 0,7-1,0 procentpoint	-28
Aktiekursfald på 12%	-30
Ejendomsprisfald på 8%	-60
Valutakursrisiko (VaR 99%)	-47
Tab på modparter på 8%	-6

Skemaet viser effekten på egenkapitalen af følsomheden på investeringsaktiverne og livsforsikringshensættelserne ved indtræden af enkeltstående hændelser. Skemaet er udfyldt i overensstemmelse med vejledningerne til de indberetninger om effekterne af risici, som tidligere skulle foretages til Finanstilsynet.

32 Investeringer og etik

AP Pensions etiske retningslinier for investeringer er beskrevet i beretningen på side 13.

33 Oplysninger om aktieplaceringer

På AP Pensions hjemmeside (www.appension.dk) er der en oversigt over de 20 største aktieinvesteringer. Oversigten opdateres årligt pr. årets udgang. På forespørgsel oplyser AP Pension gerne om alle sine aktieinvesteringer. Det vil i så fald være en oversigt pr. seneste årsskifte.

34 Finansielle derivater pr. 31.12.2017

AP Pension anvender finansielle instrumenter til styring af valuta-, rente- og aktierisici. Herudover anvendes rentederivater til afdækning af ydelsesgarantier.

Der er indgået collateralafalter vedrørende finansielle instrumenter. I den forbindelse er der modtaget sikkerhedsstillelse i form af obligationer på 888 mio. kr., samt likvider, jf. nedenfor.

Finansielle instrumenter indregnes og måles til dagsværdi.

	Udløb	Hovedstol	Regnskabsmæssig værdi
Rentederivater	2019-2050	9.580.520	4.427.750
Valutatermisforretninger	2018	40.348.216	170.126
Aktieoptioner og - futures	2018	1	-1.872
I alt finansielle instrumenter			4.596.004
Heraf collateraliseret, modtaget i form af likvider indregnet i balancen			-3.916.653
I alt finansielle derivater, netto			679.351
Indeholdt i følgende regnskabsposter:			
Øvrige investeringsaktiver			4.886.444
Gæld til kreditinstitutter			-3.916.653
Anden gæld			-290.440
I alt indregnet under øvrige investeringsaktiver, gæld til kreditinstitutter og anden gæld			679.351

35 Femårsoversigt

Femårsoversigten bestående af hovedtal og nøgletal findes i beretningen på side 5.

36 Risikoplysninger

Risikoplysninger fremgår af ledelsesberetningens afsnit "Risikostyring og solvenskapitalkrav" på side 8, samt afsnittet "Finansielle risici" og afsnittet "Forsikringsrisici" på side 9.

Noter

37. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Enkelte sammenligningstal er reklassificeret i forhold til foregående årsregnskab.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Regnskabsmæssige vurderinger og skøn

Udarbejdelsen af årsregnskabet forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Områderne med væsentligste effekter af skøn og vurderinger er:

- Forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter
- Dagsværdi af unoterede finansielle instrumenter, herunder derivater
- Dagsværdi af investeringsejendomme

De anvendte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige, ligesom uventede fremtidige begi-

venheder eller omstændigheder kan opstå. Disse skøn og vurderinger er derfor naturligt vanskelige og dermed forbundet med usikkerhed selv i perioder med stabile økonomiske forhold. Andre vil kunne komme frem til andre skøn.

Ændring i regnskabsmæssige skøn

Den årlige opdatering af levetidsforudsætninger og genkøbshyppigheder mv. øgede selskabets livsforsikringshensættelser med 211 mio. kr. for bestanden opgjort pr. 31. december 2017. Dette har ikke påvirket resultatet eller egenkapitalen.

Koncernregnskab

Under henvisning til § 134 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser udarbejdes der ikke koncernregnskab for den koncern, hvori AP Pension livsforsikringsaktieselskab er moderselskab for dattervirksomhederne, som fremgår af note 11 "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

Ovennævnte virksomheders regnskaber indgår i koncernregnskabet for modervirksomheden Foreningen AP Pension f.m.b.a., København.

Koncerninterne transaktioner

AP Pension livsforsikringsaktieselskab leverer administrative ydelser til koncernvirksomheder. Dog forestår AP Pensionservice A/S koncernens indkøb af it-installationer og er leverandør af it-ydelser til øvrige selskaber i koncernen.

Alle ydelser leveret mellem AP Pension livsforsikringsaktieselskab og koncerninterne virksomheder afregnes på omkostningsdækkende basis, bortset fra leje af koncernens domicil, der sker på markedsvilkår.

Koncerninterne handler med aktiver, herunder værdipapirer, sker til markedspriser.

Koncerninterne mellemværender forrentes.

Resultatopgørelsen

Omregning af transaktioner i fremmed valuta

Alle balanceposter i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurs. Transaktioner i årets løb omregnes til transaktionsdagens valutakurs.

Præmier for egen regning

Præmier for egen regning udgøres af årets forfaldne præmier og indskud med fradrag af de til genforsikringen afgivne præmier.

Arbejdsmarkedsbidrag modregnes ved opgørelsen af præmieindtægten for egen regning.

Investeringsafkast

Indtægter fra tilknyttede virksomheder omfatter resultatet efter skat i dattervirksomheder.

Indtægter fra associerede virksomheder omfatter afkast fra investeringer, hvori ejerandelen udgør mellem 20 procent og 50 procent, og hvor der således udøves en betydelig men ikke bestemmende indflydelse.

Indtægter af investeringsejendomme omfatter ejendommens driftsresultat eksklusiv renter og værdireguleringer, som opføres under de dertil bestemte poster.

Renteindtægter og udbytter mv. indeholder renter af obligationer, udlån og tilgodehavender. I regnskabsposten indgår herudover udbytte fra aktier og investeringsforeningsandele.

Kursreguleringer omfatter såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab inkl. valutakursregulering af investeringsaktiver bortset fra tilknyttede virksomheder.

Renteudgifter indeholder renter af lån og anden gæld samt bankindeståender med negativ rente.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder ud over direkte omkostninger i forbindelse med investeringsvirksomheden tillige en andel af de samlede omkostninger, som kan henføres til handel med og administration af investeringsaktiverne.

Pensionsafkastskat (PAL)

Pensionsafkastskat dækker dels individuel PAL, som beregnes af kundernes løbende rentetilskrivning og dels institut PAL, som beregnes af afkast vedrørende det kollektive bonuspotentiale samt tekniske hensættelser.

Forsikringsydelse for egen regning

Forsikringsydelser for egen regning indeholder ud over udbetalinger som følge af en forsikringsbegivenhed udbetalte beløb ved tilbagekøb samt kontant udbetalte bonusbeløb med fradrag af de fra genforsikringen refunderede erstatninger og reguleret for bevægelserne i erstatningshensættelser.

Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning

Ændring i livsforsikringshensættelser omfatter årets ændring i livsforsikringshensættelser for såvel gennemsnitsrenteprodukter (inkl. kollektivt bonuspotentiale) som markedsrenteprodukter for egen regning.

Ændring i fortjenstmargen

Ændring i fortjenstmargen omfatter årets ændring i fortjenstmargen.

Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning

Den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der kan henføres til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestanden, opføres under erhvervelsesomkostninger. Samtlige erhvervelsesomkostninger udgiftsføres ved forsikringernes tegning.

Administrationsomkostninger omfatter de periodiserede udgifter, der kan henføres til regnskabsåret herunder afgifter til offentlige myndigheder samt årets afskrivninger på driftsmidler.

Administrationsvederlag fra tilknyttede virksomheder opgøres på omkostningsdækkende basis og modregnes i de forsikringsmæssige driftsomkostninger.

Endvidere modregnes provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber.

Overført investeringsafkast

Overført investeringsafkast omfatter egenkapitalens andel af investeringsafkastet samt afkast til syge- og ulykkesforsikring.

Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring

I posten indgår det forsikringstekniske resultat af selskabets bestand af syge- og ulykkesforsikringer. Posten er specificeret i en note til årsrapporten på følgende poster:

- **Præmieindtægter for egen regning**

Præmieindtægter for egen regning omfatter årets opkrævede bruttopræmier med fradrag af de til genforsikringen afgivne præmier reguleret for bevægelserne i præmiehensættelserne svarende til en periodisering efter forsikringernes dækningsperiode samt hensættelse til tabsgivende forsikringer. Endvidere indgår andel af risikomargen henførbart til præmiehensættelserne. Præmiehensættelserne er opført særskilt under hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter.

- **Forsikringsteknisk rente**

Den forsikringstekniske rente beregnes på grundlag af årets gennemsnitlige præmiehensættelser opgjort efter regnskabsbekendtgørelsens § 69a og ved anvendelse af de løbetidsafhængige diskonteringsratser, som offentliggøres af Finanstilsynet.

I den forsikringstekniske rente indgår endvidere den del af ændringen i diskonteringen af de forsikringsmæssige hensættelser, der vedrører løbetidsforkortelsen.

Den forsikringstekniske rente reduceres med pensionsafkastskat.

- **Erstatningsudgifter for egen regning**

Erstatningsudgifter for egen regning omfatter årets udbetalte erstatninger, direkte og indirekte omkostninger forbundet med skadebehandling med fradrag af de fra genforsikringen refunderede erstatninger, reguleret for bevægelserne i erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikringer herunder andel af risikomargen henførbart til erstatningshensættelserne.

Erstatningsudgifterne for egen regning omfatter således kendte og forventede erstatningsudgifter vedrørende regnskabsåret. Endvidere indgår forskellen (afløbsresultatet) mellem de i regnskabsåret udbetalte og hensatte erstatninger vedrørende skader indtruffet i tidligere år og erstatningshensættelserne ved regnskabsårets begyndelse.

Den del af ændringen i erstatningshensættelserne, der vedrører ændring i diskonteringen, er ikke indeholdt i erstatningsudgifterne, men er derimod indregnet i posterne "*Forsikringsteknisk rente*" og "*Investeringsafkast*" vedrørende henholdsvis løbetidsforkortelsen og ændringen i de anvendte diskonteringsratser.

Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikringer ekskl. risikomargen indgår i balancen i en samlet post tillige med erstatningshensættelserne vedrørende livsforsikring.

- **Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning**

Posten omfatter den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der kan henføres til erhvervelse, fornyelse og administration af bestanden af syge- og ulykkesforsikringer med fradrag af provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber.

Administrationsomkostningerne er reduceret med den andel af omkostningerne, som er overført til erstatningsudgifterne.

- **Investeringsafkast**

Under posten opføres den forholdsmæssige andel af investeringsafkastet, der kan henføres til selskabets bestand af syge- og ulykkesforsikringer.

Den andel af investeringsafkastet, der kan henføres til renteafkastet af den forsikringsmæssige drift, overføres til *Forsikringsteknisk rente*.

I investeringsafkastet er indregnet den del af ændringen i diskonteringen af de forsikringsmæssige hensættelser, der vedrører ændringen i de anvendte diskonteringsratser.

Skat

Aktuel skat af årets resultat beregnes med den aktuelle skatteprocent af årets forventede skattepligtige indkomst.

Der beregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem de regnskabsmæssige og de skattemæssige værdier. Ved beregningen anvendes den skattesats, som forventes gældende i det indkomstår, hvor den udskudte skat forventes aktualiseret. Fremførte skattemæssige underskud modregnes i grundlaget for beregning af den udskudte skat.

Selskabet er sambeskattet med de øvrige virksomheder i koncernen, og der foretages fuld fordeling af selskabsskatter inden for sambeskattningen, således at selskabsskatten afregnes virksomhederne imellem. Virksomheder med negativ skattepligtig indkomst modtager således refusion (indtægt) svarende til skatteværdien af underskuddet, der anvendes af andre virksomheder i sambeskattningen. Dog anses den skattepligtige indkomst i dele af datterkoncernen AP Ejendomme samt datterkoncernen Dansk Farmland for indtjent i moderselskabet jf. selskabsskattelovens § 3A eller som følge af skatetreparens, hvorfor såvel den aktuelle som den udskudte skat er afsat i moderselskabet.

Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 76 indregnes ikke udskudt skat af den ubeskattede del af sikkerhedsfonde eller ikke-selskabsbeskattet egenkapital erhvervet ved fusioner, hvis ledelsen med baggrund i realiserede resultater og forventninger til kommende år ikke forventer, at der indtræffer en situation, der vil udløse beskatning.

Balancen

Driftsmidler

Driftsmidler, der består af inventar, biler mv. værdiansættes til anskaffelsværdien med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningerne foretages lineært over driftsmidlernes forventede levetid, som udgør 0 til 6 år.

Investerings ejendomme

Investerings ejendomme og investeringsejendomme under udførelse værdiansættes til dagsværdi efter principperne i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser ved anvendelse af DCF-modellen. Hvis det ikke er muligt at opgøre dagsværdien pålideligt, anvendes kostpris som bedste udtryk herfor.

Dagsværdien opgøres på grundlag af et budgetteret driftsafkast for de kommende 10 år (inkl.

forventninger til tomgang og indekseret huslejeniveau i øvrigt for hver ejendom) samt et forventet normalårs-resultat for perioden efter år 10. Pengestrømmene tilbagediskonteres til en dagsværdi pr. balancedagen baseret på et af ledelsen fastsat inflationskorrigeret afkastkrav. Inflationskorrektionen udgør som hovedregel 2 procent. Endelig tillægges værdien af deposita.

På udvalgte ejendomme har der været eksterne eksperter involveret i værdiansættelsen og boligejendomme til salg er værdiansat til salgspris pr. kvm.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandelene værdiansættes efter indre værdis metode, hvilket vil sige, at kapitalandelene er værdiansat til den regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabsprincipper, og at virksomhedens resultat indgår i moderselskabets resultatopgørelse. Eventuel ikke-nedskrevet goodwill indgår under immaterielle aktiver.

Ved indregning af kapital- og resultatandele tages endvidere hensyn til foreliggende ejeraftaler i det omfang, at disse tilsiger en anden reel kapital- og resultatandel end den nominelle kapitalbesiddelse.

Andre finansielle investeringsaktiver

Køb og salg af andre finansielle investeringsaktiver indregnes i balancen på handelsdatoen, og samtidig indregnes en forpligtelse henholdsvis et tilgodehavende svarende til den aftalte pris. Forpligtelsen/tilgodehavendet ophører med indregning på afregningsdatoen.

Børsnoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra lukkekursen på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer måles til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet.

Unoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Dagsværdien af udlån er opgjort ved brug af anerkendte værdiansættelsesmetoder, hvor der særligt tages hensyn til ændringer i kreditrisikoen for de enkelte udlån, den risikofrie rente samt den generelle pris på risiko i markedet.

Oplysning om kurser m.v., der fremkommer efter regnskabsafslutningen, vil alene blive medtaget, såfremt disse er væsentlige for vurderingen af årsregnskabet.

Ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger (repoforretninger) behandles som lån mod sikkerhed.

Finansielle forpligtelser modregnes i de finansielle investeringsaktiver i det omfang, der er modregningsret.

Investeringsaktiver omfattet af regnskabsbekendtgørelsens § 56, stk. 4 måles efter første indregning til omvurderet værdi, hvorefter opskrivninger indregnes direkte på egenkapitalen bortset fra opskrivninger, som modsvarer tidligere nedskrivninger. Nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen, medmindre de modsvarer tidligere opskrivninger og dermed indregnes direkte på egenkapitalen.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Køb og salg af investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter indregnes i balancen på handelsdatoen, og samtidig indregnes en forpligtelse henholdsvis et tilgodehavende svarende til den aftalte pris. Forpligtelsen / tilgodehavendet ophører med indregning på afregningsdatoen. Børsnoterede investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter måles til dagsværdi ud fra lukkekursen på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer måles til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet.

Unoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Foreslået udbytte

Udbytte, som bestyrelsen indstiller til generalforsamlingens godkendelse, indregnes som en særskilt reserve i egenkapitalen. Udbytte indregnes som en forpligtelse på det tidspunkt, hvor generalforsamlingens beslutning foreligger.

Sikkerhedsfond

Vedtægtsmæssig reserve, der i henhold til lovgivningen tjener til delvis dækning af kapitalgrundlaget. Sikkerhedsfonden kan alene anvendes til fordel for de forsikrede.

Overskudskapital

Overskudskapital omfatter særlige bonushensættelser af type B og er risikovillig kapital stillet til rådighed af de forsikrede. Særlige bonushensættelser er individualiserede og indgår i kapitalgrundlaget på lige fod med egenkapitalen.

AP Loyalitetsbonus

AP Loyalitetsbonus er særlige bonushensættelser af type A og bidrager til kapitalgrundlaget. AP

Loyalitetsbonus etableres i udgangspunktet som kollektive hensættelser ved udlodning fra egenkapitalen og frigives efterfølgende løbende til kundernes depoter i form af individuelle særlige bonushensættelser.

Præmiehensættelser

Præmiehensættelserne vedrører syge- og ulykkesforsikringer og opgøres efter den forenklede metode i regnskabsbekendtgørelsens § 69a. Udover hensættelse til den del af præmien, der vedrører risikoperioden, som forløber efter balancedagen, indregnes også skøn over omkostninger til tabsgivende syge- og ulykkesforsikrings forsikringsbegivenheder, som indtræffer efter balancedagen.

Livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelserne opdeles i gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter.

Livsforsikringshensættelserne opgøres i overensstemmelse med regler anmeldt til Finanstilsynet og opdeles i garanterede ydelser, individuelle bonuspotentialer og kollektive bonuspotentialer. For forsikringer i forsikringsklasse I tegnet uden ret til bonus består livsforsikringshensættelsen udelukkende af de garanterede ydelser. For forsikringer i forsikringsklasse III består livsforsikringshensættelsen af garanterede ydelser (risikomargen) og individuelle bonuspotentialer.

Livsforsikringshensættelser før udskillelse af fortjenstmargen opgøres for hver kontrakt på baggrund af det aktuelle renteniveau. Der anvendes en rentekurve, der ikke afviger væsentligt fra rentekurven med volatilitetsjustering offentliggjort af EIOPA. I rentestrukturen indregnes en reduktion som følge af pensionsafkastskat.

I livsforsikringshensættelserne er indregnet en risikomargen, som er det beløb, selskabet forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for, at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens bestand af forsikringer afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

Risikomargen opgøres for selskabet som helhed ud fra reglerne i Solvens II og fordeles ud på de enkelte grupper forholdsmæssigt efter deres bidrag til opgørelsen.

Ved opgørelsen af livsforsikringshensættelserne anvendes forudsætninger om den forventede fremtidige dødelighed og invaliditetshyppighed. Derudover anvendes forudsætninger om sandsynligheden for overgangen til fripolice og sandsynligheden for genkøb. Forudsætningerne er fastsat på baggrund af erfaringer fra bestandene i AP Pension og anmeldt til Finanstilsynet.

• Garanterede ydelser

Garanterede ydelser for garanterede produkter udgør nutidsværdien af bedste skøn af de forventede garanterede betalingsstrømme, dvs. nutidsværdien af sandsynlighedsvægtede betalinger fordelt på ydelser, præmier og omkostninger til administration. Endvidere indgår risikomargen.

Undtaget herfra er hensættelser, der ikke er baseret på "pr. police" hensættelser, såsom gruppeliv, IBNR og RBNS hensættelser. Disse opgøres uændret og indregnes ligeledes under garanterede ydelser.

Garanterede ydelser for ugaranterede produkter består alene af risikomargen.

• Individuelle bonuspotentialer

Det individuelle bonuspotentiale er den del af værdien af forsikringstagernes bonusret, som er indeholdt i summen af de retrospektive hensættelser og den akkumulerede værdiregulering.

• Kollektivt bonuspotentiale

Kollektivt bonuspotentiale er den del af forsikringstagernes bonusret, som ikke er fordelt til de enkelte.

Akkumuleret værdiregulering

Akkumuleret værdiregulering udtrykker forskellen mellem de forsikringsmæssige hensættelser opgjort til markedsværdi fratrukket kollektivt bonuspotentiale og de retrospektive hensættelser.

En positiv akkumuleret værdiregulering fremkommer, når rente -, risiko - og omkostningsparametre, der indgår i opgørelsen af de garanterede ydelser, er styrket i forhold til de tilsvarende parametre i selskabets tegningsgrundlag. Herudover påvirkes den akkumulerede værdiregulering, hvis en andel af fortjenstmargen er udskilt af kollektivt bonuspotentiale, eller hvis en andel af risikomargen dækkes af basiskapitalgrundlaget.

Akkumuleret værdiregulering reduceres i det omfang, en gruppe finansierer præmiehensættelser tilhørende syge- og ulykkesforsikringer ved hjælp af fortjenstmargen.

Negativ akkumuleret værdiregulering kan opstå, hvis værdien af de forsikrede depoter i regnskabet er reduceret som følge af, at selskabet har indført kursværn, eller pga. førnævnte finansiering af præmiehensættelser.

Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter

Fortjenstmargen angiver nutidsværdien af selskabets endnu ikke indtjente fortjeneste på kon-

trakterne, som forventes indregnet i resultatopgørelsen med tiden.

De fremtidige betalinger fra forsikringstagerne består af fortjenstmargen og risikomargen. For rentegrupper under kontribution beregnes de fremtidige betalinger ud fra rentemarginaler, der tager udgangspunkt i den anvendte risikoforrentningssats korrigeret for sandsynligheden for tab, der skal dækkes af basiskapitalgrundlaget. De fremtidige betalinger fra forsikringstagerne opgøres for ugaranterede produkter ved en fremskrivning af resultatopgørelse og balance.

Risikomargen fastsættes ud fra en tilbagediskontering af fremtidige solvenskapitalkrav, og fortjenstmargen udgør derefter de fremtidige betalinger fra forsikringstagerne fratrukket risikomargen. Fortjenstmargen kan dog ikke være negativ.

Fortjenstmargen udskilles først af individuelle bonuspotentialer og dernæst af kollektive bonuspotentialer.

Kontrakter, hvortil der også er knyttet tabsgivende syge- og ulykkesforsikringer, kan i givet omfang finansiere den tilhørende præmiehensættelse i syge- og ulykkesforretningen ved hjælp af egen fortjenstmargen, som derved reduceres.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelserne opgøres for aktuelle som nutidsværdien af bedste skøn af de forventede garanterede betalingsstrømme tillagt beløb hensat til betaling af indtrufne men ikke anmeldte skader samt kendte men endnu ikke afviklede skader. Nutidsværdien af bedste skøn af de forventede garanterede betalingsstrømme udgør nutidsværdien af de sandsynlighedsvægtede betalinger fordelt på ydelser og omkostninger.

Erstatningshensættelserne vedrørende syge- og ulykkesforsikring diskonteres med en rentekurve, der ikke afviger væsentligt fra rentekurven med volatilitetsjustering offentliggjort af EIOPA.

For ulykkesforsikringer omfatter erstatningshensættelserne beløb hensat til dækning af kendte, men endnu ikke afviklede erstatninger samt beløb til dækning af indtrufne men endnu ikke anmeldte skader. I erstatningshensættelserne er indeholdt et beløb til fremtidige administrationsomkostninger i forbindelse med afvikling af erstatningsforpligtelsen.

Risikomargen på skadesforsikringskontrakter

Risikomargen er det beløb, selskabet forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens be-

stand af forsikringer afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

Risikomargen opgøres for selskabet som helhed ud fra reglerne i Solvens II og fordeles ud på de enkelte grupper herunder skadesforsikringskontrakterne forholdsmæssigt efter deres bidrag til opgørelsen.

Hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til tabsgivende kontrakter.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser måles til tilbagediskonteret værdi, hvis diskonteringseffekten er betydelig og kan opgøres pålideligt.

Gæld til kreditinstitutter

Posten indeholder bankgæld, gæld vedrørende køb af investeringsaktiver med valør efter balancedagen samt kontant modtaget collateral vedrørende finansielle derivater.

Gæld

Gæld, der ikke vedrører investeringsejendomme, indregnes til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Andre periodeafgrænsningsposter under aktiver indeholder udbetalte forsikringsydelser og omkostninger, der vedrører efterfølgende år.

Under passiver er opført indbetalte præmier og terminsydelser, der er forfaldne i efterfølgende år samt forudbetalte huslejer og huslejedeposita.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.